

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ

Жеке қаржылық есептілік

*2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін,
тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебімен*

МАЗМҰНЫ

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

Жеке қаржылық есептілік

Қаржылық жағдай туралы жеке есеп	1
Жиынтық кіріс туралы жеке есеп	2
Ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есеп	3-4
Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп	5
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер	6-42

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ-ның Акционері мен Басшылығына

Пікір

Біз «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ-ның (бұдан әрі - «Қор») жеке қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, әрі оған 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы жеке есеп, жиынтық кіріс туралы жеке есеп, капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп және көрсетілген күнге аяқталатын жыл үшін ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есеп, сондай-ақ жеке қаржылық есептілікке ескертпелер, оның ішінде есеп саясатының маңызды аспектілері туралы ақпарат жатады.

Біздің пікірімізше, қоса беріліп отырған жеке қаржылық есептілік барлық елеулі қатынастарда 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың жекелеген қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының жекелеген қозғалысы мен жекелеген қаржылық нәтижелерін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дұрыс бейнелейді.

Пікірді білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз одан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлігінде сипатталған. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңес (БХЭСК) қабылдаған Кәсіпқой бухгалтерлер этикасының халықаралық кодексіне (БХЭСК Кодексі) (халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қоса алғанда) сәйкес Қорға қатысты біз тәуелсізбіз және біз БХЭСК Кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді орындадық. Біз алынған аудиторлық дәлелдер өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылады деп пайымдаймыз.

Аудиттің шешуші мәселелері

Аудиттің шешуші мәселелері – біздің кәсіптік пайымдауымызға сай ағымдағы кезең үшін жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болып табылған мәселелер. Бұл мәселелер жеке қаржылық есептілік аудитіміздің контекстінде және осы жеке қаржылық есептілік туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылған және біз бұл мәселелер жөнінде бөлек пікірімізді білдірмейміз. Төменде көрсетілген мәселелерге қатысты бұл мәселелердің аудитіміздің барысында қалай қарастырылғанының сипаты осы контекстінде келтіріледі.

Біз есебіміздің «Аудитордың жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған міндеттерді, оның ішінде осы мәселелерге де қатысты міндеттерді орындадық. Тиісінше, аудитімізге жеке қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін бағалауымызға жауап ретінде әзірленген рәсімдерді орындау жатады. Аудиторлық процедураларымыздың, соның ішінде төменде көрсетілген мәселелерді қарастыру барысында орындалған процедуралардың нәтижелері қоса беріліп отырған жеке қаржылық есептілік туралы аудиторлық пікірімізді білдірудің негізі болады.

Аудиттің шешуші мәселесі

Тиісті шешуші мәселе ретінде аудитіміздің барысында қарастырылды

Еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорынға салынған инвестициялардың құнсыздануы

Біз бұл мәселе жеке есептілікке қатысты еншілес компаниялар мен бірлескен кәсіпорынға салынған инвестициялар балансының елеулілігіне, құнсыздануды, сондай-ақ басшылық қабылдаған маңызды пайымдаулар мен бағалауды талдау негізінде жатқан жорамалдар субъективтілігінің жоғары деңгейіне орай аудитіміз үшін барынша маңызды мәселелердің бірі болып табылады деп есептейміз. Сонымен бірге, қарыз алу құнының ұлғаюы және келешек экономикалық өсімге қатысты белгісіздік еншілес компаниялар мен бірлескен кәсіпорын қызметінің перспективаларына әсер етеді және Қор инвестицияларының құнсыздануына әкеп соқтыра алады.

Елеулі жорамалдарға дисконттау мөлшерлемесі, тарифтердің болжамы, ұзақ мерзімді өсім қарқыны, инфляция мөлшерлемелері, валюталарды айырбастау бағамының болжамы жатады. Елеулі бағалауға көлемдердің болжамы, келешек күрделі шығындар мен жобаларды орындау мерзімдері жатады.

Еншілес компаниялар мен бірлескен кәсіпорынға салынған инвестициялар мен құнсыздануға орындалған тесттер туралы ақпарат жеке қаржылық есептіліктің 4-ескертпесінде келтірілген.

Біз Басшылықтан, индикаторлар мен құнсыздануды тестілеу модельдерін талдауды қоса алғанда, құнсыздануды талдауды алдық.

Біз құнсызданудың талдауын тестілеу және басшылық дайындаған өтетін құн есебі үшін бағалау мәселелері бойынша мамандарды тарттық. Біз басшылық жасаған болжамның негізінде жатқан жорамалдарды сараладық. Біз дисконттау мөлшерлемелері мен өсімнің ұзақ мерзімді үрдістерін жалпы нарықтық көрсеткіштермен және басқа да қолжетімді ақпаратпен салыстырдық.

Біз құнсыздану модельдерінің математикалық дәлдігін тексердік және олардың жорамалдардың өзгеруіне сезімталдылықты талдадық.

Біз құнсыздану туралы ақпараттың жеке қаржылық есептілікте ашылып көрсетілуін сараладық.

Несие келісімдерінің шеңберіндегі шарттық талаптарды сақтау

Несие келісімдердің талаптарына сәйкес Қор белгілі бір шарттық талаптарды сақтауы тиіс. Бұл талаптардың бұзылуы қаржыландыру дефицитімен қатар, айтарлықтай айыппұлдар мен өсімпұлдарға әкеп соқтыра алады. Сонымен қатар, Қордың көптеген несие келісімдеріне сәйкес кросс-дефолт туралы ережелер қолданылады.

Шарттық талаптарды сақтау аудит үшін барынша маңызды мәселе болып табылады, өйткені жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде пайдаланылатын қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалға, сондай-ақ қаржылық жағдай туралы жеке есептегі пайыздық міндеттемелердің жіктелуіне зор ықпалы бар.

Қарыз шартының шеңберінде шарттық талаптарды сақтау туралы ақпарат жеке қаржылық есептіліктің 14-ескертпесінде ашылып көрсетілген.

Біз кросс-дефолт туралы қосымша ережелерді қоса алғанда, несие келісімдерінің талаптарын зерделедік.

Біз есептеулерде қолданылатын деректерді қаржылық есептілікпен салыстырдық.

Біз қаржылық көрсеткіштер бойынша есептеулердің математикалық дәлдігін бағаладық.

Біз 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бекітілген бюджеттерге сай болжамды сараладық, егер таяу арадағы 12 айда құқық бұзушылық болуы мүмкін болса, біз қызметтің үздіксіздік қағидатына ықтимал ықпалға қатысты Басшылық жасаған бағалауды алып, сараладық.

Біз жеке қаржылық есептілікте ашылып көрсетілген ақпаратты бағаладық.

Қордың 2020 жылғы Жылдық есебіне қосылған басқа да ақпарат

Басқа да ақпаратқа Қордың 2020 жылғы Жылдық есебінде қамтылған ақпарат жатады, бірақ жеке қаржылық есептілік пен сол туралы біздің аудиторлық есебіміз жатпайды. Басқа да ақпарат үшін жауапкершілікті басшылық көтереді. Біз Қордың 2020 жылғы Жылдық есебін осы аудиторлық есеп шығарылғаннан кейін аламыз деп күтіліп отыр.

Жеке қаржылық есептілік туралы пікіріміз басқа ақпаратқа таралмайды және біз бұл ақпаратқа қатысты қандай да бір нысанда сенімділікті білдіретін тұжырымды ұсынбаймыз.

Жеке қаржылық есептілікке аудитті жүргізуімізге орай біздің міндетіміз жоғарыда аталған басқа ақпаратпен, ол бізге қолжетімді болған кезде танысу және бұл ретте басқа да ақпарат пен жеке қаржылық есептіліктің немесе аудит барысында ие болған біліміміз арасында елеулі сәйкессіздіктердің болуы және басқа да ақпарат өзге елеулі бұрмалануларды қамтымайтындығы мәселесін қарастыру болып табылады.

Басшылықтың және Аудит жөніндегі комитеттің жеке қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық жеке қаржылық есептіліктің ХҚЕС-ке сәйкес жасалуы және шынайы ұсынылуы үшін әрі басшылық шынайы емес әрекеттердің немесе қатенің салдарынан маңызды бұрмалануы жоқ жеке қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапкершілік көтереді.

Жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Қордың өз қызметін үздіксіз жалғастыра алу қабілетін бағалау үшін, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтердің ашылып көрсетілуі үшін және басшылық Қорды таратқысы келген, оның қызметін тоқтатқысы келген жағдайларды немесе оның мұндай әрекеттерге іс жүзіндегі баламасы болмай қалған жағдайларды қоспағанда, есептіліктің қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалдың негізінде жасалуы үшін жауапкершілік көтереді.

Аудит жөніндегі комитет Қордың жеке қаржылық есептілігінің дайындалу процесін қадағалау үшін жауапкершілік көтереді.

Аудитордың жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз жеке қаржылық есептілік бүтіндей адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық есепті шығаруда елеулі бұрмалануларды қамтымайды деген ақылға қонымды сенімдікке қол жеткізу болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік сенімділіктің жоғары дәрежесін білдіреді, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит елеулі бұрмалану бола қалғанда оны әрдайым анықтайтындығының кепілдігі болып табылады. Бұрмаланулар адал емес әрекеттердің немесе қателердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке-жеке немесе жиынтығында осы жеке қаржылық есептіліктің негізінде қолданылатын пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізделген күйде пайымдауға болса, елеулі болып есептеледі.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудиттің шеңберінде біз кәсіпқой пайымдауды қолданып, бүкіл аудиттің бойына кәсіптік скептицизмді сақтап қаламыз. Сонымен бірге, біз келесіні орындаймыз:

- ▶ адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан болған алдын ала қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтап, бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық процедураларды жасаймыз; өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Қателердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмауы тәуекеліне қарағанда, жоғарыдағы адал емес әрекеттердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмай қалу тәуекелі, өйткені адал емес әрекеттерге сөз байласу, алдау, қасақана жіберіп қою, ақпараттың дұрыс ұсынылмауы немесе ішкі бақылау жүйесін айнала жасалған амалдар кіруі мүмкін.

- ▶ Қордың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірді білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық процедураларды әзірлеу мақсатында, аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін түсінеміз.
- ▶ қолданылатын есеп саясатының лайықты сипатын және басшылық айқындаған бухгалтерлік бағалау және тиісті ақпараттың ашылып көрсетілу негізділігін бағалаймыз;
- ▶ басшылықтың қызметтің үздіксіздік қағидатын қолдану заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз және түскен аудиторлық дәлелдердің негізінде Қордың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінде айтарлықтай күмән туғыза алатын оқиғаларға немесе талаптарға орай елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы тұжырым жасаймыз. Егер де біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы тұжырым жасасақ, біз өзіміздің аудиторлық есебімізде жеке қаржылық есептілікте ақпараттың тиісінше ашылып көрсетілуіне назар аудартуымыз керек немесе егер ақпараттың осылайша ашылып көрсетілуі лайықты болып табылмаса, пікірімізді түрлендіру керек. Біздің тұжырымдар аудиторлық есебіміз жасалған күнге дейін түскен аудиторлық дәлелдерге негізделген. Келешек оқиғалар немесе талаптар Қордың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылып қалуына әкеп соқтыра алады;
- ▶ жеке қаржылық есептіліктің бүтіндей ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын бағалаймыз, оған қоса ақпаратты ашып көрсету, сондай-ақ жеке қаржылық есептіліктің оның негізінде болған операциялар мен оқиғаларды олардың шынайы ұсынылуын қамтамасыз ететіндей етіп ұсынылатындығын бағалаймыз.

Біз Аудит жөніндегі комитеттің назарына, өзгесінен басқа, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер туралы, оның ішінде егер біз аудит процесінде ондайларды анықтасақ, ішкі бақылау жүйесінің едәуір кемшіліктері туралы ақпаратты жеткізе отырып, онымен ақпараттық өзара әрекеттесуді жүзеге асырамыз.

Сондай-ақ біз Аудит жөніндегі комитетке тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағандығымыз туралы мәлімдеме жасадық және осы тұлғаларды барлық өзара қарым-қатынастар мен тәуелсіздігімізге әсер етеді деп негізделген түрде есептеуге болатын басқа да мәселелер туралы, ал қажетті жағдайларда - қауіп-қатерлерді жою үшін жасалған іс-қимылдар немесе қолға алынған сақтық шаралары туралы хабардар еттік.

Біз Аудит жөніндегі комитеттің назарына жеткізген мәселелерден біз ағымдағы кезең үшін жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болған және тиісінше, аудиттің шешуші мәселелері болып табылатын мәселелерді айқындаймыз. Біз бұл мәселелерді аудиторлық есебімізде сипаттаймыз, тек бұл мәселелер туралы ақпаратты жария ету заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған жағдайдан немесе қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің есебімізде хабарланбауы тиіс екендігі туралы тұжырымға келген сирек жағдайлардан басқа, өйткені мұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оның хабарлануынан қоғамдық маңызы бар пайдадан асады деп жорамал жасауға болады.

Соның нәтижелері бойынша тәуелсіз аудитордың осы аудиторлық есебі шығарылған, аудиттің жүргізілуіне жауапты жетекші, - Пол Кон.

„Эрнст энд Янг“ ЖШС

Пол Кон
Аудит жөніндегі партнер

Альберт Асматулаев
Аудитор

Аудитордың 2017 жылғы 6 ақпандағы №
МФ-0000461 біліктілік куәлігі

050060, Қазақстан, Алматы қ.
Әл-Фараби даңғылы, 77/7

2021 жылғы 5 сәуір

Рустамжан Саттаров
«Эрнст энд Янг» ЖШС-тің
Бас директоры

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі
2005 жылғы 15 шілдеде берген сериясы
МФЮ-2 № 0000003 болатын Қазақстан
Республикасының аумағында аудиторлық
қызметпен айналысуға арналған мемлекеттік
лицензия

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Миллион теңгемен	Ескерт.	2020 жыл	2019 жыл
Активтер			
Ұзақ мерзімді активтер			
Негізгі құралдар		10.405	10.641
Инвестициялық жылжымайтын мүлік		6.314	7.520
Материалдық емес активтер		850	943
Еншілес ұйымдарға инвестициялар	5	4.342.227	4.261.257
Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар	6	1.545.552	1.538.778
Берілген қарыздар және қаржылық жалдау бойынша берешек	7	566.913	549.500
Кредиттік мекемелердегі қаражат	8	399.221	309.946
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	9	1.373	1.213
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	10	32.481	23.435
		6.905.336	6.703.233
Қысқа мерзімді активтер			
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем		1.883	2.382
Берілген қарыздар және қаржылық жалдау бойынша берешек	7	167.608	193.270
Кредиттік мекемелердегі қаражат	8	36.473	70.362
Өзге де қысқа мерзімді активтер	11	14.538	7.661
Ақша қаражаты мен оның баламалары	12	344.292	312.836
		564.794	586.511
Акционерге беруге арналған активтер	5	161	-
Активтердің жиыны		7.470.291	7.289.744
Капитал және міндеттемелер			
Капитал			
Жарғылық капитал	13	5.258.657	5.229.112
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестицияларды қайта бағалау резерві		(1.472)	(1.472)
Бөлінбеген пайда		519.489	501.281
Капитал жиыны		5.776.674	5.728.921
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар	14	847.877	675.019
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	15	562.448	622.322
Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер	17	38.184	26.980
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	16	-	3.046
		1.448.509	1.327.367
Ағымдағы міндеттемелер			
Қарыздар	14	151.789	212.377
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	15	30.773	5.238
Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер	17	5.243	4.234
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	16	57.303	11.607
		245.108	233.456
Міндеттемелер жиыны		1.693.617	1.560.823
Капитал мен міндеттемелер жиыны		7.470.291	7.289.744

Экономика және қаржы жөніндегі тең басқарушы директор –
Басқарма мүшесі

Бас бухгалтер

6-42 бет аралығындағы есеп саясаты мен ескертпелер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Миллион теңгемен	Ескертп.	2020 жыл	2019 жыл
Пайыздық кірістер	18	81.038	74.446
Пайыздық шығыстар	19	(120.409)	(74.180)
Дивидендтерден түскен кіріс	20	221.777	198.203
Жалпы пайда		182.406	198.469
Жалпы және әкімшілік шығыстар	21	(24.540)	(25.043)
Қаржылық кірістер	22	36.538	45.973
Қаржылық шығыстар	23	(37.854)	(34.896)
Еншілес ұйымдағы үлестің шығуынан түскен кіріс	5	75.299	43.278
Өзге де ұзақ мерзімді активтердің құнсыздануынан болған шығын	10	-	(10.079)
Бірлескен кәсіпорынға салынған инвестициялардың құнсыздануынан болған шығын	6	-	(9.474)
Күтілетін несиелік шығын резервін есептеуден болған шығын		(172)	(855)
Бағамдық айырмадан түскен кіріс, нетто		17.070	444
Өзге де кірістер/(шығыстар), нетто		(951)	1.436
Табыс салығы есепке алынғанға дейінгі пайда		247.796	209.253
Табыс салығы бойынша шығыстар	24	(3.724)	(3.074)
Жыл ішіндегі таза пайда		244.072	206.179
Табыс салығын шегере отырып, бір жылғы өзге жиынтық шығын			
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құралдардың әділ құнының таза өзгеруі		-	(49)
Табыс салығын шегере отырып, келесі кезеңдерде пайданың немесе шығынның құрамына қайта сыныптауға жататын өзге де жиынтық шығын		-	(49)
Бір жыл ішіндегі жиынтық кірістің жалпы сомасы, табыс салығын шегергенде		244.072	206.130

Экономика және қаржы жөніндегі тең басқарушы директор –
Басқарма мүшесі

Ernar Жанаділ

Бас бухгалтер

Алмаз Әбдірахманова

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

<i>Миллион теңгемен</i>	Ескертп.	2020 жыл	2019 жыл
Операциялық қызметтен болған ақша ағындары			
Дивидендтер бойынша түсімдер	20	221.777	218.228
Алынған қарыздар бойынша түсімдер	14	54.951	54.720
Берілген қарыздарды қайтару		34.258	77.852
Кредиттік мекемелердегі қаражатты қайтару		7.024	25.753
Үкіметтен алынған қарыздарды өтеу		(943)	(19.287)
Еншілес компанияларға қарыздар беру	7	(5.239)	(55.663)
Өзге ұйымдар мен байланысты тараптар шығарған облигацияларды сатып алу		-	(5.751)
Еншілес ұйымдар шығарған облигацияларды сатып алу		-	(40.000)
Өзге де міндеттемелерді өтеу		-	(70.196)
Өнім жеткізушілерге төлемдер		(8.460)	(8.912)
Жалақы бойынша төлемдер		(3.045)	(3.398)
Демеушілік көмек беру	21	(7.398)	(7.564)
Төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығы	24	(3.724)	(3.337)
Өзге де салықтар мен төлемдер		(3.442)	(3.141)
Алынған пайыздар		60.621	51.260
Төленген пайыздар		(57.609)	(55.387)
Өзге де түсімдер		4.657	60
Операциялық қызметтен ақша қаражатының таза түсімі		293.428	155.237
Инвестициялық қызметтен болатын ақша ағындары			
Банк депозиттерін қайтару/(орналастыру), нетто		68.131	(10.274)
Еншілес ұйымдардың жарғылық капиталына жарналар	5	(56.800)	(61.422)
Банктердің акцияларын сатудан түскен түсімдер		-	57.473
Еншілес ұйымдар шығарған облигацияларды өтеуден түскен түсімдер	7	36.846	25.749
Негізгі құралдарды сатып алу		(352)	(864)
Материалдық емес активтерді сатып алу		(255)	(76)
Бірлескен кәсіпорынды сатып алу		-	(9.616)
Екінші деңгейдегі банктер шығарған облигацияларды сатып алу		(168.000)	(37.307)
Екінші деңгейдегі банктер шығарған облигацияларды өтеуден түскен түсімдер		-	29.519
Еншілес ұйымдар шығарған облигацияларды сатып алу	5	(28.404)	(127.154)
Еншілес компанияларға қарыздар беру		(8.000)	-
Инвестициялық қызметте ақша қаражатының таза жұмсалуды		(156.834)	(133.972)

6-42 бет аралығындағы есеп саясаты мен ескертпелер осы жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (жалғасы)

Миллион теңгемен	Ескертп.	2020 жыл	2019 жыл
Қаржылық қызметтен түскен ақша ағындары			
Жарғылық капиталға салынған жарналар	13	26.000	95.196
Акционерге бөлу	16	(50.844)	(94.186)
Акционерлерге төленген дивидендтер	13	(120.000)	(63.750)
Қарыздар бойынша түсімдер		92.084	-
Алынған қарыздарды қайтару		(1.446)	(1.446)
Бақылаудың айырылуына әкеліп соқтырмайтын еншілес ұйымдағы үлесті сатудан түскен түсімдер	5	83.944	49.145
Шығарылған облигациялар бойынша түсімдер		258.400	-
Шығарылған облигациялар бойынша өтеу		(333.394)	
Үкіметтің қарыздарын өтеу	15	(88.804)	(53.662)
Өзге де түсімдер		44	3.910
Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражатының таза жұмсалуды		(134.016)	(64.793)
Ақша қаражаты мен оның баламаларын таза ұлғайту / (азайту)		2.578	(43.528)
Айырбас бағамдары өзгерістерінің ақша қаражаты мен оның баламаларына әсері		28.878	(1.238)
Кезең басындағы ақша қаражаты мен оның баламалары		312.836	357.602
Кезең соңындағы ақша қаражаты мен оның баламалары		344.292	312.836

Экономика және қаржы жөніндегі тең басқарушы директор –
Басқарма мүшесі

 Ернар Жанәділ

Бас бухгалтер

 Алмаз Әбдірахманова

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Миллион теңгемен	Ескертп.	Жарғылық капитал	Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын инвестицияларды қайта бағалау резерві	Бөлінбеген пайда	Жиыны
2018 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо					
		5.133.766	(1.423)	482.936	5.615.279
Бір жылғы таза пайда		-	-	206.179	206.179
Өзге де жиынтық шығын		-	(49)	-	(49)
Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны		-	(49)	206.179	206.130
Акциялар шығару	13	95.346	-	-	95.346
Үкіметтен қарыздар бойынша дисконт	13	-	-	(21.064)	(21.064)
Акционермен жасалатын өзге де операциялар	13	-	-	(2.501)	(2.501)
Дивидендтер	13	-	-	(63.750)	(63.750)
Акционерге өзге де бөлу	13	-	-	(72.353)	(72.353)
Акционерге беруге арналған активтер	13	-	-	(28.166)	(28.166)
2019 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо					
		5.229.112	(1.472)	501.281	5.728.921
Бір жылғы таза пайда		-	-	244.072	244.072
Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны		-	-	244.072	244.072
Акциялар шығару	13	29.545	-	-	29.545
Үкіметтен қарыздар бойынша дисконт	13	-	-	(37.581)	(37.581)
Акционермен жасалатын өзге де операциялар	13	-	-	23.797	23.797
Дивидендтер	13	-	-	(120.000)	(120.000)
Акционерге өзге де бөлу	13	-	-	(92.080)	(92.080)
2020 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо					
		5.258.657	(1.472)	519.489	5.776.674

Экономика және қаржы жөніндегі тең басқарушы директор –
Басқарма мүшесі

Ernar Janadi

Алмаз Әбіраханова

Бас бухгалтер

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін**

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «Қор» немесе «Самұрық-Қазына») Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 13 қазандағы Жарлығына және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 17 қазандағы қаулысына сәйкес 2008 жылғы 3 қарашада құрылды. Қор «Қазына» орнықты даму қоры» АҚ (бұдан әрі – «Қазына») мен «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» АҚ (бұдан әрі – «Самұрық») біріктіру және мемлекеттің Қорға Қазақстан Республикасы Үкіметіне (бұдан әрі – «Мемлекет» немесе «Үкімет») тиесілі кейбір кәсіпорындардағы өз меншік құқығын қосымша беру арқылы құрылды. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті атынан Үкімет Қордың құрылтайшысы болып табылады. Үкімет Қордың жалғыз акционері (бұдан әрі – «Акционер») болып табылады.

Үкіметтің «Қазына» мен «Самұрықты» біріктіруінің негізгі мақсаты Үкіметтің тиісті бағдарламаларында және компаниялардың даму жоспарларында белгіленген олардың стратегиялық міндеттерін табысты орындау мақсатында олардың менеджменті тиімділігін арттыру және ұйымдық құрылымдарын оңтайландыру болып табылады.

2012 жылғы 1 ақпанда «*Ұлттық әл-ауқат қоры туралы*» Қазақстан Республикасының Заңы қабылданды, оған сәйкес Қордың қызметі Қордың тобына кіретін ұйымдардың ұзақ мерзімді құнын (құндылығын) ұлғайту және Қордың тобына кіретін активтерді тиімді басқару арқылы Қазақстан Республикасының ұлттық әл-ауқатын арттыруға бағытталуға тиіс.

Қор 5 және 6-ескертпелерде тізбеленген бірқатар кәсіпорындардағы инвестицияларды иеленетін холдинг болып табылады.

Қордың әкімшілік мекенжайы: Нұр-Сұлтан қаласы, Е-10 көшесі, 17/10, Қазақстан Республикасы.

Осы жеке қаржылық есептілікті Қордың Экономика және қаржы жөніндегі Қоса-Басқарушы директоры мен Бас бухгалтері 2021 жылғы 5 сәуірде шығаруға бекітті.

Осы жеке қаржылық есептілік Қордың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне қосымша ретінде шығарылды. Шоғырландырылған қаржылық есептілікті Қордың Экономика және қаржы жөніндегі Қоса-Басқарушы директоры мен Бас бухгалтері 2021 жылғы 5 сәуірде шығаруға бекітті.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Осы жеке қаржылық есептілік, есеп саясатында және осы жеке қаржылық есептіліктің ескертпелерінде ашылып көрсетілгендерді қоспағанда, бастапқы құны бойынша бағалау қағидатына сәйкес дайындалған. Қор бухгалтерлік есептілікті қазақстандық теңгемен (бұдан әрі – «теңге») жүргізеді. Арнайы шарттасқан жағдайларды қоспағанда, осы жеке қаржылық есептіліктегі барлық мәндер миллион теңгеге дейін дөңгелектенген.

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Қордың осы жеке қаржылық есептілігі Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары жөніндегі кеңес (бұдан әрі «ҚЕХС» кеңесі) бекіткен редакцияда Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі «ҚЕХС») сәйкес дайындалды.

Жеке қаржылық есептілікті ҚЕХС-қа сәйкес дайындау маңызды белгілі бір бухгалтерлік бағалауларды пайдалануды талап етеді. Қаржылық есептілікті әзірлеу сондай-ақ басшылықтан Қордың есеп саясатын қолдану барысында жорамалдар жөнінде пікір білдіруін талап етеді. Жоғары күрделілік деңгейі мен жол берулерді қолдануды қамтитын қолданылу саласы, сондай-ақ бағалау мен жол берулерді қолдану жеке қаржылық есептілік үшін елеулі болып табылатын салалар 4-ескертпеде ашылған.

Шетел валютасын қайта есептеу*Функционалдық валюта және білдіру валютасы*

Осы жеке қаржылық есептілік нысандары функционалдық валюта және Қордың жеке қаржылық есептілігін ұсыну валютасы болып табылатын теңгемен ұсынылды.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)****Шетел валютасын қайта есептеу (жалғасы)***Операциялар және шоттар сальдосы*

Шетел валютасындағы операциялар бастапқыда операцияның жасалу күніне қолданылатын бағам бойынша функционалдық валютада ескеріледі. Шетел валютасында көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелер есепті күнге қолданылатын функционалды валютаның ресми нарықтық бағамы бойынша қайта есептеледі. Барлық бағамдық айырмалар жиынтық кіріс туралы жеке есепке қосылады. Тарихи құнның негізінде шетелдік валютада бағаланатын монетарлық емес баптар бастапқы мәмілелер жасалған күні қолданыста болған бағамдар бойынша қайта есептеледі. Әділ құн негізінде шетел валютасында бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құнды айқындау күніне бағамдар бойынша қайта есептеледі.

Валюталарды айырбастау бағамдары

«Қазақстан қор биржасы» АҚ-да (бұдан әрі – «ҚҚБ») белгіленген валюта айырбастаудың орташа салмақталған бағамдары Қазақстан Республикасында валютаны айырбастаудың ресми бағамдары ретінде пайдаланылады.

ҚҚБ-ның 2020 жылғы 31 желтоқсандағы айырбас бағамы 1 АҚШ доллары үшін 420,91 теңгені құрады. Осы бағам 2020 жылдың 31 желтоқсанына АҚШ долларында көрсетілген ақшалай активтер мен міндеттемелерді қайта есептеу үшін пайдаланылды (2019 жылдың 31 желтоқсанына: 1 АҚШ доллары үшін 382,59 теңге). Обменный курс КФБ на 5 апреля 2021 года составил ҚҚБ айырбастау бағамы 2021 жылғы 5 сәуірде 1 АҚШ доллары үшін 427,39 теңгені құрады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ**Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер**

Қор 2020 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезендерге қатысты күшіне енетін бірқатар стандарттар мен түзетулерді алғаш рет қолданды, бірақ олар Қордың қаржылық есептілігіне әсерін тигізбейді. Қор шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттарды, түсіндірмелерді немесе түзетулерді мерзімінен бұрын қолданған жоқ. Жаңа және өзгертілген стандарттар мен түсіндірмелердің тізімі төменде көрсетілген:

- 3 ХҚЕС-ке (IFRS) түзетулер – «*Бизнесі айқындау*»;
- 7 ХҚЕС-ке (IFRS), 9 ХҚЕС-ке (IFRS) түзетулер – «*Базалық пайыздық мөлшерлемені реформалау*»;
- «*Маңыздылықты айқындау*» 1 ХҚЕС-ке (IAS) және 8 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер;
- Жаңартылған нұсқа «*Қаржы есептерін ұсынудың концептуалдық негіздері*»;
- 16 ХҚЕС-ке (IFRS) түзетулер – «*COVID-19 пандемиясымен байланысты жалдау бойынша иеліктен шығару*».

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар

Төменде Қордың қаржылық есептілігін шығару күніне шығарылған, бірақ күшіне енбеген жаңа стандарттар, түзетулер мен түсіндірмелер келтіріледі. Қор осы стандарттарды, түзетулер мен түсіндірмелерді, егер қолданылатын болса, олардың күшіне ену күнінен бастап қолдануға ниет білдіріп отыр:

- 17 ХҚЕС (IFRS) «*Сақтандыру шарттары*»;
- 1 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер – «*Міндеттемелерді қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді ретінде жіктеу*»;
- 3 ХҚЕС-ке (IFRS) түзетулер – «*Концептуалдық негіздерге сілтемелер*»;
- 16 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер – «*Негізгі құралдар: мақсатына лайық пайдаланғанға дейінгі түсімдер*»;
- 37 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер – «*Ауыртпалық түсіретін шарттар – шартты орындау шығындары*»;

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар (жалғасы)**

- *«Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын алғаш рет қолдану»* 1 ХҚЕС-ке (IFRS) түзету – Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын алғаш рет қолданатын еншілес ұйым;
- *«Қаржы құралдары»* 9 ХҚЕС-ке (IFRS) түзету – *қаржылық міндеттемелердің мойындалуы тоқтаған жағдайда «10% тестісін» жүргізу кезіндегі комиссиялық сыйақы;*
- *«Ауыл шаруашылығы»* 41 ХҚЕС-ке (IAS) түзету – *әділ құнды бағалау кезіндегі салық салу.*

Қор бұл түзетулер оның қаржылық есептілігіне елеулі әсерін тигізеді деп күтпейді.

Еншілес ұйымдарға, бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар

Қордың еншілес ұйымдарға, бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар құнсыздануды шегере отырып, бастапқы құны бойынша ескеріледі. Қауымдасқан компания – бұл Қордың айтарлықтай ықпалы бар, бірақ еншілес ұйым да, бірлескен кәсіпорын да болып табылмайтын компания.

Қаржы активтері***Бастапқы тану және бағалау***

Қаржы активтері алғаш рет танылғанда кейіннен амортизацияланған құны бойынша, өзге де жиынтық кіріс (ӨЖКӨК) арқылы әділ құны бойынша және пайда немесе шығын арқылы әділ құны (ПЗӨК) бойынша бағаланатын ретінде жіктеледі.

Қаржы активтерінің бастапқыда танылған кездегі жіктелуі келісімшартта көзделген қаржы активі мен Қор бұл активтерді басқару үшін қолданатын бизнес-модель бойынша ақша ағындарының сипаттамаларына тәуелді болады. Қаржыландырудың едәуір компонентін қамтымайтын немесе соған қатысты Қор іс жүзіндегі сипаттың жеңілдетілуін қолданған сауда дебиторлық берешекті қоспағанда, Қор қаржы активтерін бастапқыда пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржы активтері жағдайында мәміле бойынша шығындар сомасына ұлғайтылған әділ құны бойынша бағалайды. Қаржыландырудың едәуір компонентін қамтымайтын немесе соған қатысты Қор іс жүзіндегі сипаттың жеңілдетілуін қолданған сауда дебиторлық берешек 15 ХҚЕС-ке (IFRS) сәйкес айқындалған мәміленің бағасы бойынша айқындалады.

Қаржы активін амортизацияланған құны бойынша немесе ӨЖКӨК бойынша жіктеу және бағалау үшін осы активтің шарттық талаптары борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне «борыштың негізгі сомасы мен пайыздардың есебінен төлемдер ғана» болып табылатын ақша ағындарын алуды негіздеуі қажет. Мұндай бағалау SPPI-тест деп аталады және әрбір құралдың деңгейінде жасалады. «Ақша ағындары» критерийіне жауап бермейтін қаржы активтері, ақша ағындары бизнес-модельге қарамастан ПШӨК бойынша бағаланады деп жіктеледі.

Қор қаржы активтерін басқару үшін пайдаланатын бизнес-модель ақша ағындарын әкелу мақсатында Қор өзінің қаржы активтерін басқаратын тәсілді сипаттайды. Бизнес-модель ақша ағындарының шартта көзделген ақша ағындарын алудың, қаржы активтерін сатудың немесе екеуінің де салдары болатындығын айқындайды.

Заңнамамен немесе белгілі бір нарықта (стандартты талаптарда жасалатын сауда-саттық) қабылданған қағидамен белгіленген мерзімде активтерді жеткізуді талап етуші қаржы активтерін сатып алу немесе сату бойынша барлық операциялар ол жасалған күнге, яғни Қор активті сатып алуға немесе сатуға өзіне міндеттеме қабылдаған күнге танылады.

Кейінгі бағалау

Кейіннен бағалау мақсаттары үшін қаржы активтері төрт санатқа жіктеледі:

- амортизациялық құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар);
- жинақталған пайда мен шығындарды кейіннен қайта жіктей отырып өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар);
- мойындау тоқтаған кезде жинақталған пайда мен шығындарды кейіннен қайта жіктеместен өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын, ұйымның қарауына қарай жіктелген қаржы активтері (үлестік құралдар);
- пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)**Қаржы активтері (жалғасы)***Кейінгі бағалау (жалғасы)*

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері (борыштық құралдар)

Қор қаржы активтерін амортизацияланған құны бойынша бағалайды, егер келесі талаптардың екеуі де орындалса:

- қаржы активі бизнес-модельдің шеңберінде ұсталады, оның мақсаты қаржы активтерін шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұстау болып табылады; және
- қаржы активінің шарттық талаптары көрсетілген күндерге борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне борыштың негізгі сомасы мен пайыздардың есебінен төлемдер ғана болып табылатын ақша ағындарын алуды негіздейді.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып бағаланады және оларға құнсыздануға қатысты талаптар қолданылады. Пайда немесе шығындар активтің мойындалуы тоқтаған, ол түрлендірілген немесе құнсызданған жағдайда пайданың немесе шығынның құрамында мойындалады.

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінің санатына Қор сауда және өзге де дебиторлық берешекті, байланысты тараптарға берілген қарыздар мен банк салымдарын жатқызады.

Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері

Қор қаржы активтерін өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағалайды, егер мына екі критерий сақталған болса:

- бизнес-модельдің мақсаты барлық шарттық ақша ағындарын алу үшін, сол сияқты қаржы активін сату арқылы қаржы активін ұстап қалу болып табылады; және
- шарттық ақша ағындары тек пайыздық сыйақы мен негізгі борыш бойынша төлемдермен ғана білдірілген. Сыйақы ақшаның уақытша құны мен белгілі бір уақыт кезеңінде өтелуге жататын негізгі борышпен байланысты кредиттік тәуекел үшін ақы төлеуді білдіреді.

Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтеріне негізінен үшінші және байланысты тараптардың борыштық бағалы қағаздары жатады.

ПШӨҚ бойынша бағаланатын қаржы активтерінің санатына Қор байланысты тараптарға берген және әділ құны бойынша міндетті түрде бағаланатын өзге де қаржы активтерінің құрамына қосылған туынды қаржы құралдары мен купондық облигацияларды қамтитын кейбір қарыздар жатады. Солар бойынша ақша ағындары борыштың негізгі сомасының және пайыздардың есебінен тек төлемдер болып табылмайтын қаржы активтері пайдаланылатын бизнес-модельге қарамастан ПШӨҚ бойынша жіктеледі және бағаланады. Борыштық құралдарды амортизацияланған құны немесе ӨЖКӨҚ бойынша жоғарыда сипатталғандай жіктеуге арналған критерийлерге қарамастан, борыштық құралдар бастапқыда танылған кезінде, егер осы сияқты жіктеу есептегі сәйкессіздікті жойса немесе айтарлықтай азайтса, ПШӨҚ бойынша ескерілетін ретінде жіктелуі мүмкін.

ПШӨҚ бойынша бағаланатын қаржы активтері қаржылық жағдай туралы жеке есепте әділ құны бойынша ескеріледі, ал олардың әділ құнының таза өзгеруі жиынтық кіріс туралы жеке есепте танылады.

Мойындауды тоқтату

Қаржы активі (қаржылық жағдай туралы жеке есептен алынып тасталады) мойындалуын тоқтатады, егер:

- активтен ақша ағындарын алу құқығының қолданылу мерзімі аяқталса; не болмаса
- Қор активтен ақша ағымын алу құқығын берсе не болмаса үшінші тарапқа түсетін ақша ағымдарын толық көлемде және «транзиттік» келісім бойынша ешбір елеулі кідірусіз төлеу бойынша өз мойнына міндеттеме алса; және не болмаса (а) Қор активтен болатын барлық тәуекелдер мен пайданы берсе; не болмаса (б) Қор активтен болатын барлық тәуекелдер мен пайданы бермей, оларды сақтамаса, бірақ осы активтің бақылауын берсе.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)**Қаржы активтері (жалғасы)*****Мойындауды тоқтату (жалғасы)***

Егер Қор өзінің активтен ақша ағынын алу барлық құқығын берсе не транзиттік келісім жасаса, ол меншік құқығына байланысты тәуекелдер мен табысты сақтап қала алған-алмағанын және, егер сақтап қала алған болса, онда қандай көлемде екендігін бағалайды. Егер Қор активтен болатын барлық тәуекелдер мен табысты іс жүзінде бермесе және өзінде сақтамаса, сондай-ақ активке бақылауды бермесе, Қор берілген активке өзінің қатысуын жалғастыруы дәрежесінде тануын жалғастырады. Мұндай жағдайда Қор тиісті міндеттемені мойындайды. Берілген актив пен тиісті міндеттеме Қор сақтаған құқықтар мен міндеттемелерді көрсететін негізде бағаланады.

Берілген актив бойынша кепілдік түрін қабылдайтын жалғасатын қатысу келесі өлшемдердің: активтің бастапқы баланстық құны немесе төленуін Қор талап етуі мүмкін өтемақының ең көп соманың ең азы бойынша бағаланады.

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Қор пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын барлық борыштық қаржы активтеріне қатысты күтілетін несиелік шығынды (КНЗ) бағалау резервін мойындайды.

КНЗ шартқа сәйкес Қорға тиесілі болатын ақша ағындары мен Қор бұл актив бойынша бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемеге шамамен тең болатын мөлшерлемені пайдалана отырып дисконтталған алуды күтіп отырған барлық ақша ағындарының арасындағы айырма ретінде есептеледі.

Күтілетін ақша ағындарына ұсталатын қамтамасыз етуді сатудан немесе шарттық талаптардың ажырамас бөлігі болып табылатын несие сапасын арттырудың басқа тетіктерінен болатын ақша ағындары жатады.

НКЗ екі кезеңде танылады. Бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік тәуекел айтарлықтай ұлғаймаған қаржы құралдары бойынша келесі 12 айдың (12 айлық КНЗ) ішінде мүмкін болатын дефолттардың салдарынан туындауы мүмкін несиелік шығынға қатысты залалдарға бағалау резерві құрылады. Солар бойынша бастапқы танылған сәттен бастап қаржы құралдары үшін несиелік тәуекел айтарлықтай ұлғайған дефолттың орын алу мерзімдеріне қарамастан (бүкіл мерзім үшін ККЗ) осы қаржы құралының қалған қолданылу мерзімінің ішінде күтілетін несиелік шығынға қатысты залалдарға бағалау резерві құрылады.

Сауда және өзге де дебиторлық берешекке қатысты Қор КНЗ-ны есептеу кезінде жеңілдетілген тәсілді қолданады. Тиісінше, Қор несие тәуекелінің өзгерістерін қадағаламайды, ал оның орнына әрбір есепті күнге бүкіл мерзім үшін күтілетін несиелік шығынға тең сомада залалдарға бағалау резервін мойындайды. Қор қарыз алушылар мен жалпы экономикалық талаптарға тән болатын болжамды факторларды ескере отырып түзетілген несие залалдарының пайда болуының өткен тәжірибесіне сүйене отырып бағалау резервтерінің матрицасын пайдаланды.

Егер шартта көзделген төлемдердің мерзімі 90 күнге өтіп кетсе, Қор қаржы активі бойынша дефолт болды деп есептейді. Дегенмен, белгілі бір жағдайларда Қор, егер ішкі немесе сыртқы ақпарат Қор ұстап қалатын несие сапасын арттыру тетіктерін ескерместен, Қордың шартта көзделген қалған төлемдердің барлық сомасын алатындығына нұсқаса, қаржы активі бойынша дефолт болды деген қорытындыға келе алады. Егер Қордың шартта көзделген ақша ағындарының өтелуіне қатысты негізделген үміттері болмаса, қаржы активі есептен шығарылады.

Сату үшін қолда бар инвестициялар

Бастапқы құн өтелмеуі мүмкін екендігінің объективтік айғақтары болған жағдайда, сатуға арналған қолда бар үлестік бағалы қағаз құнсызданған болып саналады. Құнсызданудың сапалық өлшемшарттарына қосымша ретінде бастапқы құн өтелмеуі мүмкін екендігінің объективтік айғақтары әділ құнның бастапқы құн шамасынан елеулі түрде немесе ұзақ төмендеуін қамтиды.

Егер сатуға арналған қолда бар үлестік бағалы қағаз Қор белгілеген сапалық немесе сандық өлшемшарттарға сәйкес құнсызданса, әділ құнның келесі есепті күндерде одан әрі төмендеуі құнсыздану ретінде танылады. Осылайша, әрбір есепті кезеңде Қордың құнсыздану өлшемшарттарына сәйкес құнсыздануға ұшыраған ретінде айқындалған үлестік бағалы қағазға қатысты құнсыздану бұрын танылған құнсыздануды шегергендегі әділ құн мен бастапқы құнның арасындағы айырма мөлшерінде танылады.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)**Қосылған құн салығы (ҚҚС)**

Салық органдары нетто негізде сатулар мен сатып алулар бойынша ҚҚС өтелуін жасауға мүмкіндік береді, өтелуге жататын ҚҚС ішкі нарықтағы сатулар бойынша ҚҚС-ты шегере отырып, ішкі нарықтағы сатып алулар бойынша ҚҚС-ты білдіреді. Экспортқа сатылымдар нөлдік мөлшерлеме бойынша салынады.

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламаларына кассадағы қолма-қол ақша, талап еткенге дейінгі салымдарда орналасқан қаражат, бастапқы өтеу мерзімі 3 (үш) айдан артық болмайтын өзге де қысқа мерзімді өтімділі жоғары инвестициялар жатады.

Қаржылық міндеттемелер***Бастапқы тану және бағалау***

9 ХҚЕС қолданылу саласында тұрған қаржылық міндеттемелер тиісінше пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша қайта бағаланатын қаржылық міндеттемелер немесе кредиттер мен қарыз алулар ретінде жіктеледі. Қор өзінің қаржылық міндеттемелерін оларды бастапқы мойындау кезінде жіктейді.

Қаржылық міндеттемелер бастапқыда қарыздар мен несиелер болған жағдайда мәміле бойынша солармен тікелей байланысты шығындарға ұлғайтылған әділ құны бойынша мойындалады. Қордың қаржылық міндеттемелері сауда және өзге де кредиторлық берешекті, алынған қарыздарды, Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздарын, қаржылық кепілдік шарттарын және өзге де міндеттемелерді қамтиды.

Кейінгі бағалау

Қаржылық міндеттемелерді одан кейінгі бағалау олардың жіктелуіне былайша тәуелді болады:

Қарыздар және Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары

Бастапқыда мойындалғаннан кейін пайыздық кредиттер мен қарыздар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Мұндай қаржылық міндеттемелер бойынша кірістер мен шығыстар, оларды тануды тоқтатқанда, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы амортизацияның есептелуіне қарай жиынтық кіріс туралы жеке есепте танылады. Амортизацияланған құн сатып алу кезінде дисконттар немесе сыйақыларды, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссиялық немесе шығындарды ескере отырып есептеледі. Тиімді пайыздық мөлшерлемені амортизациялау жиынтық кіріс туралы жеке есептегі пайыздық шығыстардың құрамына кіреді.

Шығарылған қаржы құралдары немесе олардың құрамдас бөліктері, егер шарттық келісімнің нәтижесінде Қордың ақша қаражатын немесе өзге де қаржы активтерін қою не міндеттемені ақша қаражатының немесе өзге де қаржы активтерінің тіркелген сомасын меншікті үлестік құралдардың тіркелген санына айырбастау арқылы өзгеше түрде орындау міндеттемесі болса, міндеттемелер ретінде жіктеледі. Мұндай құралдар Үкіметтің қаражатын және мәмілеге тікелей байланысты шығындарды шегергенде алынған қаражаттың әділ құны бойынша бастапқыда ескерілетін кредиттік мекемелерден алынған қарыздарды қамтиды. Кейіннен алынған қаражат амортизацияланған құны бойынша көрсетіледі және алынған қаражаттың таза шамасы мен өтеу құны арасындағы тиісті айырма тиімді пайыздық ставка әдісін пайдалана отырып, қарыз алу кезеңіндегі жиынтық кіріс туралы жеке есепте танылады. Егер Қор өзінің борыштық міндеттемесін сатып алса, онда ол қаржылық жағдай туралы Жеке есептен шығарылады, ал міндеттеменің баланстық құны мен мәміле бойынша төленген өтем арасындағы айырма пайыздық кірістерге енгізіледі.

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бухгалтерлік есепте қарыздардың қағидаттары сияқты, Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары да көрсетілетін Қордың айналымға шығарылған облигацияларында берілген.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)**Қаржылық міндеттемелер (жалғасы)***Кейінгі бағалау (жалғасы)**Қаржылық кепілдік шарттары*

Қор шығарған қаржылық кепілдік шарттары белгілі бір борышкердің борыштық құралдың талаптарына сәйкес уақтылы төлемді жүзеге асыруға қабілетсіздігі салдарынан осы Шарттың иесі шеккен залалдарды өтеу үшін төлемді жүзеге асыруды талап ететін шарттарды білдіреді. Қаржылық кепілдік шарттары бастапқыда кепілдікті шығаруға тікелей байланысты мәміле бойынша шығындарды ескере отырып, әділ құн бойынша міндеттеме ретінде танылады. Кейіннен міндеттеме мынадай шамалардың ең көбі бойынша бағаланады: залалға арналған бағалау резервінің сомасы және жинақталған амортизацияны шегергендегі міндеттеменің танылған сомасы.

Инвестицияларды сатып алу кезінде туындайтын опциондар

Егер инвестицияларды сатып алу кезінде Қор сатушыға кәсіпорында сатып алған үлес бойынша колл опциондарын берсе, Қор осындай опционға қатысу сатушыға осындай үлеске меншік құқығына байланысты пайда мен тәуекелдерге қол жетімділік беретінін–бермейтінін бағалайды.

Егер сатып алған үлес бойынша колл опциондары опцион ұстаушысына үлестік иеленудің пайдасы мен тәуекелдеріне қол жетімділік бермеген жағдайда бұл опцион Қордың елеулі ықпалын анықтау кезінде ескерілмейді.

Қор үшін опцион бойынша міндеттеменің әділ құны сатып алынған инвестициялар құнының бір бөлігі ретінде танылады. Кейіннен қаржылық міндеттеме ХҚЕС 9 талаптарына сәйкес бағаланады. Қаржылық міндеттеменің әділ құнындағы өзгерістер, сондай-ақ осы опциондарды іске асыруға байланысты кез келген кірістер немесе шығыстар жиынтық кіріс туралы жеке есепте ескеріледі.

Туынды қаржы құралдары

Бастапқыда туынды құралдар туынды құралдың шартын жасаған күндегі әділ құн бойынша танылады және кейіннен әрбір есепті күнде олардың әділ құнына дейін қайта бағаланады. Жиынтық пайда немесе шығын, егер туынды құрал хеджирлеу құралы ретінде танылмаса және жарамсыз болса, жиынтық кіріс туралы жеке есепте танылады, бұл жағдайда жиынтық кіріс туралы жеке есептегі тану мерзімі хеджирлеу қатынастарының сипатына байланысты болады.

Оң әділ құны бар туынды құрал қаржы активі ретінде, ал теріс әділ құны бар туынды құрал қаржы міндеттемесі ретінде танылады. Егер құралдың қалған қолданылу мерзімі 12 (он екі) айдан асқан және оны сату немесе өтеу таяудағы 12 (он екі) ай ішінде болжанбаған жағдайда туынды құрал ұзақ мерзімді актив немесе ұзақ мерзімді міндеттеме ретінде көрсетіледі. Өзге де туынды құралдар ағымдағы активтерге немесе ағымдағы міндеттемелерге енгізіледі.

Акционерге беру үшін ұсталатын активтер ретінде жіктелетін ұзақ мерзімді активтер

Активтер, егер олар мынадай өлшемшарттарға сәйкес келсе, Акционерге беру үшін ұсталатын ұзақ мерзімді активтер ретінде жіктеледі:

- ағымдағы жағдайында жедел беру үшін олар қолда бар болса;
- жоспарланған беруді жүзеге асыруға нақты ниет бар болса;
- жоспарды аяқтау үшін белсенді шаралар қабылданса;
- беруді жүзеге асырудың жоғары ықтималдығы бар және беру жіктелген сәттен бастап 1 (бір) жыл ішінде аяқталады деп күтілсе.

Акционерге беру үшін ұсталатын ретінде жіктелетін ұзақ мерзімді активтер жиынтық кіріс туралы жеке есепте жеке ұсынылған.

Акционерге беру үшін ұсталатын ретінде жіктелетін ұзақ мерзімді активтер (және шығу топтары) беруге арналған шығындарды шегере отырып, активтердің баланстық құнының ең азы және әділ құны бойынша ескеріледі.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)**Акционерге беру үшін ұсталатын активтер ретінде жіктелетін ұзақ мерзімді активтер (жалғасы)**

Акционерге беру үшін ұсталатын ретінде жіктелуін тоқтататын ұзақ мерзімді актив мыналардың ең аз мәні бойынша бағаланады:

- егер осы актив (немесе шығу тобы) Акционерге беруге арналған актив ретінде жіктелмесе, кез келген амортизацияға немесе танылған қайта бағалауға түзетіле отырып, актив (немесе шығу тобы) Акционерге беруге арналған актив ретінде жіктелгенге дейін оның баланстық құнынан, және
- беруден бас тарту туралы кейінгі шешім күніндегі оның өтелетін сомасынан бағаланады.

Кірісті тану

Кірістер Қор операциямен байланысты экономикалық пайдаларды алатын ықтималдық бар болған кезде танылады және кіріс сомасы дұрыс белгіленуі мүмкін.

Пайыздық және дәл сондай кірістер мен шығыстар

Уақытша бос ақша қаражатын орналастырудан болатын пайыздық кірісті қоспағанда, барлық қаржы құралдары бойынша пайыздық кірістер Қордың негізгі қызметінен алынатын кірістерді білдіреді және пайыздық кірістердің құрамында ашып көрсетіледі. Уақытша бос ақша қаражатын орналастырудан болатын пайыздық кірістер қаржылық кірістердің құрамында ашып көрсетіледі.

Пайыздық және ұқсас кірістер мен шығыстар

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын барлық қаржы құралдары және инвестициялар ретінде жіктелген пайыздық қаржы құралдары бойынша пайда мен шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын пайыздық кірістер немесе шығыстар тиімді пайыздық ставка бойынша көрсетіледі. Осы ставка бойынша дисконттау кезінде күтілетін болашақ ақшалай төлемдер немесе түсімдер қаржы құралын пайдаланудың болжамды мерзімі ішінде немесе ол қолданылатын жерде неғұрлым қысқа уақыт кезеңі ішінде қаржы активінің немесе қаржылық міндеттеменің таза баланстық құнына дәл келтіріледі. Есептеу кезінде қаржы құралы бойынша барлық шарттық талаптар (мысалы, мерзімінен бұрын өтеу құқығы) және тиімді пайыздық ставканың ажырамас бөлігі болып табылатын құралмен тікелей байланысты комиссиялық немесе қосымша шығыстар ескеріледі, бірақ кредиттер бойынша болашақ шығындар ескерілмейді.

Қаржы активінің немесе қаржылық міндеттеменің баланстық құны қор төлемдерді немесе түсімдерді бағалауды қайта қараған жағдайда түзетіледі. Түзетілген баланстық құн бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме негізінде есептеледі, ал баланстық құнның өзгеруі пайыздық кірістер немесе шығыстар ретінде көрсетіледі.

Жекелеген қаржылық есептілікте көрсетілген қаржы активінің немесе құнсыздану салдарынан ұқсас қаржы активтері тобының құны төмендеген жағдайда, пайыздық кірістер жаңа баланстық құн негізінде бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша танылуын жалғастырады.

Дивидендтер

Дивидендтер бойынша кіріс Қордың төлем алу құқығы белгіленген жағдайда танылады.

Шығыстарды мойындау

Шығыстар пайда болу сәтіне танылады және олар есептеу әдісінің негізіне жатқызылған сол кезеңде жеке қаржылық есептілікте көрсетіледі.

Мемлекеттік субсидиялар

Қазақстан Республикасының Үкіметі Қордың Жалғыз акционері болып табылатындығына байланысты Қор Үкіметпен жасалатын барлық мәмілелерді оның рөлін бағалай отырып, талдайды: Үкімет қандай жағдайларда негізінен Акционер ретінде, ал қайсысында реттеуші ретінде әрекет етеді. Егер нақты операцияда Үкіметтің Акционер ретінде әрекет ететіндігі айқындалған болса, осындай операция нәтижесінде Қордың шеккен кез келген пайдасы немесе залалдары тікелей капиталда жарна ретінде немесе Акционердің капиталын алып қою ретінде танылады.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Мемлекеттік субсидиялар (жалғасы)**

Егер Үкіметтің ерекше операциясы Акционер ретіндегі әрекет ретінде анықталмаса, мұндай операциялар 20 «Мемлекеттік субсидияларды есепке алу және мемлекеттік көмек туралы ақпаратты ашу» ХБЕС ережелеріне сәйкес ескеріледі. Мұндай жағдайларда мемлекеттік субсидиялар субсидиялардың алынатындығы және онымен байланысты барлық қажетті жағдайлардың орындалатындығына ақылға қонымды сенімділік болған кезде олардың әділ құны бойынша мойындалады. Егер субсидия шығыс бабына қатысты болған жағдайда, ол жүйелі негізде өтеуі тиіс тиісті шығыстармен салыстыру үшін қажетті кезең ішіндегі кіріс ретінде мойындалады. Субсидия активке қатысты болған кезде оның әділ құны болашақ кезеңдердің кірісіне жатқызылады және тиісті активтің пайдалы қызмет етуінің күтілетін кезеңі ішінде пайдалар мен шығындар туралы жеке есепте тең бөліктермен жыл сайын көрсетіледі. Кіріске жататын субсидиялар жиынтық кіріс туралы жеке есепте операциялық қызметтен түсетін кірістердің құрамында жеке көрсетілген.

Табыс салығы

Бір жылдағы табыс салығы ағымдағы және кейінге қалдырылған салықты қамтиды. Табыс салығы, ол меншікті капиталға тікелей жатқызылған баптарға қатысты жағдайларды қоспағанда, жиынтық кіріс туралы жеке есепте көрсетіледі және бұл жағдайда ол капиталда танылады.

Табыс салығы бойынша ағымдағы шығыстар жыл ішінде салық салынатын пайда бойынша төлеуге күтілетін салықтарды және өткен жылдарға қатысты төлеуге салынатын салыққа қатысты кез келген түзетулерді білдіреді.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелер баланстық әдісті пайдалана отырып, барлық уақытша айырмашылықтарына қатысты есептеледі.

Кейінге қалдырылған салықтар гудвилді, активтерді немесе компаниялардың бірлестігі болып табылмайтын және оны жасау сәтінде бухгалтерлік кіріске немесе салық салынатын пайда мен залалға әсер етпейтін мәміле бойынша міндеттемені бастапқы тану нәтижесінде кейінге қалдырылған табыс салығының туындауын қоспағанда, активтер мен міндеттемелердің салық базасы мен олардың жекелеген қаржылық есептіліктегі баланстық құны арасындағы барлық уақытша айырмалар бойынша айқындалады.

Кейінге қалдырылған салық активі шегерілетін уақытша айырмалар сомасына азайтылуы мүмкін салық салынатын пайданы алудың Елеулі ықтималдығы бар дәрежеде ғана танылады. Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері және кейінге қалдырылған салық бойынша активтер есепті күнге қолданыстағы немесе жарияланған (және іс жүзінде қабылданған) салық мөлшерлемелерінің негізінде активті өткізу немесе міндеттемені өтеу кезеңінде қолданылуы күтілетін салық мөлшерлемелері бойынша есептеледі.

Капитал*Жарғылық капитал*

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Кәсіпорындарды біріктіру жағдайларын қоспағанда, жаңа акцияларды шығаруға тікелей байланысты үшінші тараптарға қызметтеріне ақы төлеу шығындары осы эмиссия нәтижесінде алынған соманы төмендету ретінде капиталдың құрамында көрсетіледі. Шығарылған акциялардың номиналды құнының үстінен алынған қаражаттың әділ құнынан асып кеткен сома бөлінбеген пайдаға жатады.

Дивидендтер

Дивидендтер есепті мерзімге дейін жарияланған жағдайда ғана міндеттемелер ретінде танылады және есепті мерзімдегі капитал сомасынан шегеріледі. Дивидендтер туралы ақпарат, егер олар есепті күнге дейін ұсынылса, сондай-ақ есепті күннен кейін, бірақ шығаруға жеке қаржылық есептілікті бекіту күніне дейін ұсынылса немесе жарияланса, жеке қаржылық есептілікте ашылып көрсетіледі.

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУЛАР МЕН ЖОРАМАЛДАР

Қордың жеке қаржылық есептілігін дайындау оның басшылығынан жеке қаржылық есептілікте көрсетілетін кірістер, шығыстар, активтер мен міндеттемелер сомасына, сондай-ақ есепті күнге шартты міндеттемелер мен активтер туралы ақпаратты ашуға әсер ететін пайымдаулар шығаруды, бағалау мәндерін және жол берулерді айқындауды талап етеді. Алайда осы жол берулерге және бағалау мәндеріне қатысты белгісіздік болашақта оларға қатысты осындай жол берулер мен бағалаулар жасалатын активтің немесе міндеттеменің баланстық құнына елеулі түзетулерді талап етуі мүмкін нәтижелерге алып келуі мүмкін.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУЛАР МЕН ЖОРАМАЛДАР (жалғасы)**

Келесі қаржы жылының ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнында елеулі түзетулердің себебі болуы мүмкін есепті күнге келешек туралы негізгі жорамалдар мен белгісіздік пайымдауларының өзге де негізгі дерек көздері төменде қарастырылады.

Қаржы құралдарының әділ құны

Қаржылық жағдай туралы жеке есепте танылған қаржы құралдарының және қаржы міндеттемелерінің әділ құны осы активті нарықтар негізінде анықталмайтын жағдайларда, ол дисконтталған ақша ағындарының моделін қоса алғанда, бағалау әдістерін пайдалана отырып, анықталады. Мүмкіндігіне қарай осы модельдер үшін бастапқы деректер ретінде алайда, бұл іс жүзінде жүзеге асыру мүмкін болмаған жағдайларда, бақылаушы нарықтардан түсетін ақпарат пайдаланылады, әділ құнды белгілеу үшін пікірдің белгілі бір үлесі талап етіледі. Пікірлер өтімділік тәуекелі, несиелік тәуекел және өзгермелілік сияқты осындай бастапқы деректерді есепке алынуын қамтиды. Осы факторларға қатысты болжамдарға өзгерістер жеке қаржылық есептілікте көрсетілген қаржы құралдарының әділ құнына әсер етуі мүмкін.

Салық салу

Салық тәуекелдерін бағалау кезінде басшылық Қор дау айта алмайтын немесе егер қосымша салықтарды салық органдары есептейтін болса, ол табысты шағымдана алады деп есептемейтін салық заңнамасын сақтамаудың белгілі салаларын ықтимал міндеттемелер ретінде қарайды. Мұндай ұйғарым елеулі пайымдаулар шығаруды талап етеді және салық заңнамасындағы және нормативтік-құқықтық актілердегі өзгерістер, салық салу шарттарына түзетулер, салық талқылаулары бойынша өз шешімін күтетін болжамды нәтижелерді айқындау және салық органдары жүзеге асыратын сәйкестікке тексерудің ағымдағы нәтижесі нәтижесінде өзгеруі мүмкін.

Кейінге қалдырылған салық активтері

Кейінге қалдырылған салық активтері барлық резервтер мен салық салынатын уақытша айырмашылықтарға және осындай шығыстардың коммерциялық сипатына, сондай-ақ салықтық жоспарлау стратегиясын табысты қолдануға негіздеу ықтималдығы бар дәрежеде өзге де міндеттемелер бойынша танылды. 2020 жылғы 31 желтоқсанда кейінге қалдырылған салық активтерінің танылмаған сомасы 49.134 миллион теңгені (2019 жылғы 31 желтоқсанға: 31.619 миллион теңге) құрады (24-ескертіме).

Күтілетін несиелік шығынды бағалау

Қаржылық активтердің барлық санаттары бойынша 9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес шығындарды бағалау пайымдауды қолдануды талап етеді, атап айтқанда, құнсызданудан болған шығындарды айқындау және кредиттік тәуекелдің Елеулі ұлғаюын бағалау кезінде болашақ ақша ағындарының шамасы мен туындау мерзімін және қамтамасыз ету құнын бағалау қажет. Мұндай есептік бағалау өзгерістері құнсыздануға арналған бағалау резервтерінің әртүрлі сомаларына әкелуі мүмкін бірқатар факторларға байланысты. Қордың КНЗ есептеулері бастапқы деректердің айнымалыларын және олардың өзара тәуелділіктерін таңдауға қатысты бірқатар негізгі болжамдарды қамтитын күрделі модельдердің нәтижесі болып табылады. Пайымдау және есептік бағалау болып саналатын КНЗ есептеу модельдерінің элементтеріне мыналар жатады:

- Қор дефолт ықтималдылығын (PD) айқындау үшін пайдаланатын ішкі кредиттік рейтингіні тағайындау жүйесі;
- солар бойынша КНЗ топшілік негізде бағаланғанда қаржы активтерін топтарға біріктіру;
- КНЗ-ны есептеу модельдерін әзірлеу, оған қоса түрлі формулалар және бастапқы деректерді таңдау;
- макроэкономикалық сценарийлер мен экономикалық деректер арасындағы өзара байланыстарды айқындау, мысалы, бір жылға шегіне отырып мұнай бағасын, сондай-ақ дефолт ықтималдылығының (PD) көрсеткіштеріне, дефолт тәуекеліне ұшырайтын көлемге (EAD) және дефолт кезінде шығындар деңгейіне (LGD) әсері.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУЛАР МЕН ЖОРАМАЛДАР (жалғасы)****Еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындарға салынған инвестициялардың құнсыздануы**

Қор әрбір есепті күнге еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындарға салынған инвестициялардың баланстық құнының құнсыздану индикаторларының болуын тексереді. Егер мұндай индикаторлар болса, активтердің өтелетін құны бағаланады және активтердің баланстық құнымен салыстырылады. Егер баланстық құн активтердің өтелетін құнынан асатын болса, құнсыздану мойындалады. Өтелетін құн қос мәннің ең үлкені ретінде айқындалады: өткізуге шығатын шығыстарды және пайдалану құндылығын шегере отырып активтердің әділ құны. Пайдаланудан болған құндылықты бағалау кезінде, есепті келешек ақша ағындары ақшаның және активтерге тән тәуекелдердің уақытша құнының Қор Басшылығының пікірінше ағымдағы нарықтық бағалауын көрсететін капиталдың орташа алынған құнының базасында есептелген (WACC) салық салынғанға дейінгі дисконт мөлшерлемесін пайдалана отырып, олардың ағымдағы құнына дейін дисконтталады. Бағаланған өтелетін құндағы өзгеріс қосымша құнсыздануға немесе оның келешек кезеңдерде қалпына келтірілуіне әкеліп соқтыруы мүмкін.

«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ-ға (бұдан әрі – «ҚТЖ») салынған инвестициялардың құнсыздануы

Активтердің құнсыздану индикаторларының болуын айқындау: темір жол индустриясының күтілетін өсуіндегі өзгеріс, болжанатын ақша ағындары, болашақта қаржыландыру қолжетімділігінің өзгеруі, технологиялық ескіру, қызметтер көрсетуді тоқтату, орын ауыстыруға жұмсалатын ағымдағы шығындар және шарттардың өзге де өзгерістері сияқты факторлардың үлкен санына негізделеді.

ҚТЖ-ға салынған инвестициялардың құнсыздану индикаторларының болуына орай Қор 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсыздануға тест өткізді. ҚТЖ-ға салынған инвестициялардың өтелетін құны пайдалану құндылығының әдісі негізінде айқындалды.

Ақша ағындарын бағалауға көптеген субъективті факторлар қосылған, оның ішінде ең үздік қолжетімді дәлелдерді пайдалана отырып, операциялық және қаржылық.

Тест кезінде пайдаланылған операциялық жорамалдар тасымалдаудың барынша ықтимал көлемдерін, оның ішінде сұраныстың жоспарланған көлемінің және транзиттік қатынаста жүк тасымалы өсімінің тарихи серпінділігінің негізінде, стратегиялық мақсаттарға қолжеткізу құралы болып табылатын ҚТЖ-ның бекітілген бизнес-жоспарының негізінде транзит көлемін көрсетеді.

Қаржылық жорамалдарға тарифтердің болжамды деңгейімен және өсуімен, ұсынылатын жеңілдіктермен, сондай-ақ теңгенің швейцария франкісіне қатысты болжамды бағамымен байланысты едәуір бағалаулар жатады. Есептеулерде пайдаланылған шешуші ұзақ мерзімді жорамалдар 3,09% өсімнің жыл сайынғы үрдісі мен 10,92% мөлшеріндегі дисконттау мөлшерлемесі қолданылды.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың инвестицияларын пайдалану құндылығын есептеудің негізінде құнсыздану анықталған жоқ. Бұл ретте пайдалану құндылығының есебі келесі жорамалдарға сезімтал келеді:

- транзиттік ара қатынаста жүк тасымалының көлемдеріне;
- кірістілік мөлшерлемесі, оған қоса тарифтердің өсуі, тасымалданатын жүк түрлері, жүк тасымалдауының қашықтығы; және
- дисконттау мөлшерлемесіне (WACC).

Қор сезімталдылықты талдап, қалған жеке және өзгермейтін параметрлердегі шешуші жорамалдардағы өзгерістер кезінде құнсыздану болмайды:

- *транзиттік қатынаста жүк тасымалының көлемдері* – таяу арадағы 5 жылда жоспарлы көлеммен салыстырғанда көлемнің 10%-ға төмендеуі;
- *дисконттау мөлшерлемесі (WACC)* – дисконттау мөлшерлемесінің 10,92%-дан 11,62%-ға дейін ұлғаюы.

Дегенмен, жоғарыда аталған шешуші жорамалдардың әрқайсысы едәуір өзгерген кезде немесе бірнеше фактордың бірмезгілде негативті ықпалы кезінде, Қор инвестицияларының баланстық құны олардың өтелетін құнынан жоғары болып қалуы мүмкін, бұл құнсыздануды келешекте мойындау қажеттілігіне әкеп соқтыра алады.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУЛАР МЕН ЖОРАМАЛДАР (жалғасы)**Еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындарға салынған инвестициялардың құнсыздануы (жалғасы)**

«АстанаГазҚМГ» АҚ-ға (бұдан әрі – «АстанаГаз») салынған инвестициялардың құнсыздануы

АстанаГазға салынған инвестициялардың құнсыздану индикаторларының болуына орай Қор 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсыздануға тест өткізді. АстанаГазға салынған инвестициялардың өтелетін құны пайдалану құндылығының әдісі негізінде айқындалды. Пайдалану құндылығы «Сарыарқа» магистралды газ құбырының терминалды құнының (пост болжамды кезеңде) келтірілген құны ретінде бағаланды. Терминалды құнның есептелуі «Сарыарқа» магистралды газ құбыры модельдеудің барлық кезеңінде, постболжамды кезеңді қоса, АстанаГаздың меншігінде болады деген жорамалдың негізінде қалыптастырылды, бұл компанияға оны АстанаГаз акционерлерін қанағаттандыратын талаптарда 2033 жылдан кейін, яғни жалдау төлемдері негізінен қарыздарға қызмет көрсетуге жұмсалатын кезеңнен кейін жалға беруді жалғастыруға мүмкіндік береді.

Есептеу кезінде 12,6% дисконттау мөлшерлемесі (WACC) пайдаланылды. Бұл талдаудың нәтижесінде 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсыздану анықталмады. WACC мөлшерлемесінің 1%-ға ұлғаюы Қор инвестицияларының баланстық құны олардың өтелетін құнынан жоғары болуына әкеп соқтыра алады, бұл құнсыздануды келешекте мойындау қажеттілігіне әкеп соқтыра алады.

«Біріккен химиялық компания» ЖШС-ға (бұдан әрі – «БХК») салынған инвестициялардың құнсыздануы

БХК-ға салынған инвестициялардың құнсыздану индикаторларының болуына орай Қор 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсыздануға тест өткізді. БХК-ға салынған инвестициялардың өтелетін құны пайдалану құндылығының әдісі негізінде айқындалды. Егер инвестициялардың баланстық құны оның өтелетін құнынан асатын болса, инвестиция құнсызданған болып есептеледі және өтелетін сомаға дейін есептен шығарылады.

Қаржылық жорамалдарға полипропиленге бағалардың болжамды деңгейімен және өсуімен, сондай-ақ теңгенің АҚШ долларына қатысты болжамды бағамымен байланысты едәуір бағалаулар жатады. Есептеулерде пайдаланылған шешуші ұзақ мерзімді жорамалдар 2,07% өсімнің жыл сайынғы үрдісі мен 8,5% мөлшерінде АҚШ долларында дисконттау мөлшерлемесі қолданылды.

Инвестицияның өтелетін құнын бағалаудың нәтижесінде 2020 жылғы 31 желтоқсанға құнсыздану анықталмады. Бұл ретте пайдалану құндылығының есебі келесі жорамалдарға сезімтал келеді:

- полипропиленді сату көлемдеріне;
- АҚШ долларының бағамына;
- дисконттау мөлшерлемесіне (WACC).

БХК-ы жобаларының көпшілігі бастапқы кезеңде және жобаның әрі жобалар экономикасының кезеңдеріндегі кідірістер сияқты сыртқы және ішкі факторлардың өзгерістеріне сезімтал болады. Болашақта жоғарыда аталған факторлардың әрқайсысының елеулі өзгерістері немесе бір мезгілде бірнеше факторлардың теріс әсері осындай өзгерістер болатын кезеңдерде құнсызданудан болатын елеулі шығындардың туындауына әкелуі мүмкін.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**5. ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР**

Келесі кестеде Қордың еншілес ұйымдарына салынған инвестициялар, олардың қызметі, тіркелген елі немесе орналасқан жері, сондай-ақ Қордың бұл ұйымдарға қатысу үлесі көрсетілген:

Миллион теңгемен	Қызметінің түрі	Елі	2020 жылғы 31 желтоқсан	31 желтоқсан 2019 жыл	Иелік ету үлесі	
					2020 жылғы 31 желтоқсан	31 желтоқсан 2019 жыл
«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ	Жүк және жолаушыларды теміржолмен тасымалдары	Қазақстан	1.490.915	1.490.915	100,00%	100,00%
«ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ	Мұнай-газ саласы	Қазақстан	1.187.621	1.187.621	90,42%	90,42%
«Самұрық-Энерго» АҚ	Жылуды және электр қуатын өндіру әрі тасымалдау	Қазақстан	456.033	453.302	100,00%	100,00%
«Біріккен химиялық компания» ЖШС («БХК»)	Химия саласы	Қазақстан	427.843	360.962	100,00%	100,00%
«Тау-кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ	Тау-кен саласы	Қазақстан	293.135	293.135	100,00%	100,00%
«Электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компания» АҚ («КЕГОК»)	Электр қуатын беру	Қазақстан	120.648	120.648	90,00% + 1	90,00% + 1
«Қазатомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» АҚ	Уран өндіру	Қазақстан	110.608	119.879	75,00%	81,28%
«Қазақтелеком» АҚ	Тіркелген байланыс қызметтері	Қазақстан	93.212	93.212	52,03%	52,03%
«Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС	Инвестициялық жобалар бойынша кәсіптік қызметтер	Қазақстан	67.341	44.282	100,00%	100,00%
«Қазпошта» АҚ	Пошталық қызмет және қаржылық қызметтер	Қазақстан	42.663	38.183	100,00%	100,00%
«Samruk-Kazyna Construction» АҚ (бұрын – «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры) АҚ)	Жылжымайтын мүлік	Қазақстан	31.849	31.849	100,00%	100,00%
«Qazaq Air» АҚ	Жолаушылардың еуе тасымалы	Қазақстан	8.162	8.162	100,00%	100,00%
«Эйр Астана» АҚ	Жолаушылардың еуе тасымалы	Қазақстан	7.276	7.276	51,00%	51,00%
«Самұрық-Қазына Бизнес Сервис» ЖШС (бұрын – «Самұрық-Қазына Қаржы» ЖШС)	Трансформацияны іске асыру бойынша сервистік қызметтер	Қазақстан	2.606	2.055	100,00%	100,00%
«Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС	Жобаларды басқару	Қазақстан	1.285	8.585	100,00%	100,00%
«Қазақстан атом электр станциялары» АҚ	Атом электр станцияларын салу жобаларын іске асыру	Қазақстан	1.030	1.030	100,00%	100,00%
«КОРЭМ» АҚ	Электр қуаты нарығының операторы	Қазақстан	-	161	100,00%	100,00%
			4.342.227	4.261.257		

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

5. ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)**Еншілес ұйымдарға салынған инвестициялардағы өзгерістер***«Самұрық-Энерго» АҚ*

2020 жылғы 23 маусымда Қор әділ құны 2.731 миллион теңгені құраған мүліктік салым күйінде «Самұрық-Қазына» АҚ-ның жарғылық капиталына салым салды (13-ескертпе).

БХК

Қор БХК-ның жарғылық капиталына 66.881 миллион теңге мөлшеріндегі жалпы сомаға салымды жүзеге асырды. Салым 51.769 миллион теңге мөлшерінде ақшалай жарна күйінде жасалды, оның ішінде 26.000 миллион теңге Республикалық бюджет қаражатының есебінен берілген (13-ескертпе) кепілдік бойынша міндеттеменің мойындалуына орай 14.954 миллион теңге. Сондай-ақ Қор БХК-ға нарықтағыдан төмен пайыздық мөлшерлеменен 1.953 миллион теңге мөлшеріндегі жалпы сомаға қосымша транштар берді, осы қарызды беру күніндегі әділ құн мен оның номиналды құны арасындағы айырмашылық ретінде есептелген 158 миллион теңге мөлшеріндегі дисконт инвестицияларды ұлғайту ретінде танылды (7-ескертпе).

«ҚазАтомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Қазатомөнеркәсіп»)

2016-2020 жылдарға арналған Жекешелендіру бойынша кешенді жоспардың шеңберінде, Қор IPO арқылы Қазатомөнеркәсіп акцияларының 6,28% «Астана» Халықаралық қаржы орталығының биржасында, сондай-ақ Лондонның қор биржасында сатты. Түсімнің жалпы сомасы 85.165 мың теңге болды. Мәміленің нәтижесінде Қор 9.271 миллион теңге мөлшерінде еншілес ұйымға салынған инвестициялардың есептен шығарылуын, комиссиялық шығыстарды шегере отырып, еншілес компаниядағы 75.299 миллион теңге мөлшеріндегі үлестің есептен шығарылуынан түскен кірісті жиынтық кіріс туралы жеке есептің құрамында мойындады (2019 жыл: 43.278 миллион теңге). Алынған қаражаттың жалпы сомасы 83.944 миллион теңге мөлшеріндегі соманы құрады.

«Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС

2020 жылғы 15 маусымда Қор 224.353.416,49 дана көлемінде Sakerbank TAS акцияларын «Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС-тің пайдасына 14.397 миллион теңге мөлшерінде нарықтық құны бойынша берді.

Сондай-ақ Қор «Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС еншілес ұйымға нарықтағыдан төмен пайыздық мөлшерлеменен 28.404 миллион теңге мөлшеріндегі жалпы сомаға облигациялық қарыз берді, осы қарызды беру күніндегі әділ құн мен оның номиналды құны арасындағы айырмашылық ретінде есептелген 8.662 миллион теңге мөлшеріндегі дисконт инвестицияларды ұлғайту ретінде танылды.

«Қазпошта» АҚ

Қор 2020 жылғы 22 қазанда «Қазпошта» АҚ-ның жарғылық капиталына ақшалай салым күйінде 4.480 миллион теңге мөлшерінде салым салды.

«Самұрық-Қазына Бизнес Сервис» ЖШС

Қор 2020 жылғы 5 наурызда «Самұрық-Қазына Бизнес Сервис» ЖШС-тің жарғылық капиталына ақшалай жарна күйінде 551 миллион теңге мөлшерінде салым салды.

«Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС

Қор 2020 жылы «Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС-тің жарғылық капиталының мөлшерін 7.300 миллион теңге мөлшеріндегі сомаға азайту шешімін қабылдады, азайтылған сома дебиторлық берешектің құрамында танылды.

«КОРЭМ» АҚ

«КОРЭМ» АҚ-ның бақылау үлесін «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті» мемлекеттік мекемесінің пайдасына беру бойынша жақын арадағы 12 айда жоспарланып отырған іс-шараларға сәйкес, 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қор 161 миллион теңге мөлшерінде бұл еншілес ұйымға инвестицияларды Акционерге беруге арналған активтер ретінде жіктеді.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**6. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР**

31 желтоқсанда бірлескен кәсіпорындарға салынған инвестициялар былайша берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
«KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК	1.494.941	1.494.941
«Астана Газ ҚМГ» АҚ	43.695	43.695
«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	16.390	9.616
Минусы: құнсыздану резерві	(9.474)	(9.474)
	1.545.552	1.538.778

Бірлескен кәсіпорындардың қызметі, орналасқан жерінің елі және 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың бұл ұйымдардағы үлесі былайша көрсетілген:

Компания	Қызметінің түрі	Елі	Иелік ету үлесі	
			2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
«KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК	Мұнай-газ саласы	Нидерланд	50%	50%
«АстанаГазҚМГ» АҚ	Газ құбырын салу	Қазақстан	50%	50%
«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	Электр энергиясын өндіру, беру және бөлу	Қазақстан	50%	50%

«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ (бұдан әрі – «ЕМАЭС-2»)

2020 жылы Қор берілген кепілдік бойынша міндеттеменің танылуына байланысты «ЕМАЭС-2» компаниясына салынатын инвестицияларды 6.774 миллион теңге мөлшерінде ұлғайтты.

«АстанаГазҚМГ» АҚ-ға салынған инвестициялардың құнсыздануы

2019 жылы Қор 9.474 миллион теңге мөлшеріндегі инвестициялардың құнсыздануынан болған шығынды жиынтық кіріс туралы жеке есепте мойындады.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**7. БЕРІЛГЕН ҚАРЫЗДАР ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАЛДАУ БОЙЫНША БЕРЕШЕК**

31 желтоқсанда берілген қарыздар мынаны қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Еншілес ұйымдарға берілген қарыздар	383.927	389.574
«Самұрық-Энерго» АҚ	89.517	87.287
«Samruk-Kazyna Construction» АҚ (бұрын – «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры) АҚ)	79.921	106.953
«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ	83.558	81.960
«Qazaq Air» АҚ	63.963	58.552
«Біріккен химиялық компания» ЖШС	50.803	46.214
Басқалары	16.165	8.608
Өзге ұйымдарға берілген қарыздар	15.841	16.102
«Досжан Темір Жолы» АҚ	7.047	7.468
«Қазақстан Инжиниринг» ұлттық компаниясы» АҚ	5.220	4.977
Басқалары	3.574	3.657
Еншілес ұйымдар шығарған облигациялар	245.127	245.498
«Қазақтелеком» АҚ	75.000	100.000
«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ	45.183	43.844
«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС	44.196	51.649
Басқалары	80.748	50.005
Өзге ұйымдар шығарған облигациялар	107.407	102.194
«Бәйтерек» ҰБХ» АҚ	63.431	58.486
«Baiterek Venture Fund» АҚ	40.150	40.150
Өзгелері	3.826	3.558
Алынатын сыйақы	17.027	18.826
Минусы: күтілетін кредит шығынына арналған резерв	(42.144)	(40.038)
Берілген қарыздардың жалпы сомасы, нетто	727.185	732.156
Қаржылық жалдау бойынша берешек	7.336	10.614
Қарыздар мен қаржылық жалдау бойынша берешектің жалпы сомасы	734.521	742.770
Минусы: ағымдағы бөлік	(167.608)	(193.270)
Ұзақ мерзімді бөлік	566.913	549.500

Еншілес ұйымдарға берілген қарыздар

«Samruk-Kazyna Construction» АҚ (бұрын – «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры) АҚ)

Қор 2012 жылы «Samruk-Kazyna Construction» АҚ-мен жаңартылатын кредит желісі шартын (99.053 миллион теңге мөлшеріндегі желі лимитімен) жасасты, оған сәйкес 2020 жылы Қор Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 21 маусымдағы қаулысымен бекітілген «Қолжетімді тұрғын үй– 2020» бағдарламасы шеңберінде тұрғын үй құрылысы жобаларын қаржыландыру үшін 2032 жылғы 5 қыркүйекке дейін өтеу мерзімімен және 2% сыйақы мөлшерлемесімен 1.043 миллион теңге мөлшерінде «Samruk-Kazyna Construction» АҚ-ға қосымша транштар ұсынды.

Кредиттік желінің талаптарына сәйкес Қордың кез келген уақытта «Samruk-Kazyna Construction» АҚ-дан қарыздарды немесе олардың бөліктерін мерзімінен бұрын өтеуді талап етуге құқығы бар, ал Қор талап еткен жағдайда «Samruk-Kazyna Construction» АҚ оны өтеуге міндеттенеді. Осы талапқа байланысты Қор осы кредиттік желі шеңберінде берілген барлық қарыздарды қысқа мерзімді қарыздар ретінде жіктейді.

«Samruk-Kazyna Construction» АҚ 2020 жылы 30.204 миллион теңге сомаға төрт қарызды ішінара өтеуді жүзеге асырды (2019 жылы: 15.155 миллион теңге).

2020 жылғы 31 желтоқсанда «Samruk-Kazyna Construction» АҚ-ға берілген барлық қарыздар бойынша негізгі борыш пен алынатын сыйақының баланстық құны 79.921 миллион теңгені құрады (2019 жылғы 31 желтоқсанда: 108.657 миллион теңге).

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

7. БЕРІЛГЕН ҚАРЫЗДАР ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАЛДАУ БОЙЫНША БЕРЕШЕК (жалғасы)**Еншілес ұйымдарға берілген қарыздар (жалғасы)***«Qazaq Air» АҚ*

2017 жылғы 29 наурызда Қор мен «Qazaq Air» АҚ қарыз шартын жасады, оған сәйкес 2020 жылы Қор қарызды 2030 жылғы 31 желтоқсанға дейін өтеу мерзімімен және 0,01% сыйақы мөлшерлемесімен 2.243 миллион теңге мөлшеріндегі жалпы сомаға қосымша транштар ұсынды. Қарыздың мақсаты – операциялық жалдауды қамтамасыз етуді және әуе кемелерін инженерлік-техникалық сүйемелдеуді қолдауды, әуе сақтандыруын және ұшатын персоналды жалдау бойынша шығыстарды қоса алғанда, айналым капиталын қаржыландыру болып табылады.

2020 жылғы 31 желтоқсанда «Qazaq Air» АҚ-ға берілген барлық қарыздар бойынша негізгі борыш пен алынатын сыйақының баланстық құны 63.972 миллион теңгені құрады (2019 жылғы 31 желтоқсанда: 58.559 миллион теңге).

БХК

2017 жылғы 15 желтоқсанда Қор БХК-мен 9.100 миллион теңгеден аспайтын жалпы сомаға кредит шартын жасады, соған сәйкес Қор 2020 жылы әрбір траншты 2020 жылғы 31 желтоқсан – 2032 жылғы 31 желтоқсанға дейін өтеу мерзімімен және 2020 жылғы 30 желтоқсан – 2026 жылғы 1 қаңтарға дейінгі жеңілдік кезеңінің ішінде 0,1-10% белгіленген сыйақы мөлшерлемесімен «Полимер продакшн» ЖШС-ға одан әрі қарыз беру мақсатында 1.953 миллион теңге мөлшеріндегі жалпы сомаға қосымша транштар ұсынды.

Бастапқы мойындау кезінде қарыз сыйақының тиісті нарықтық мөлшерлемелерін пайдалана отырып, 1.795 миллион теңгеге тең әділ құны бойынша мойындалды. Мойындау күніндегі қарыздың номиналды құны мен әділ құны арасындағы 158 миллион теңге мөлшеріндегі айырмашылық еншілес ұйымдағы инвестициялардың ұлғаюы ретінде мойындалды (*5-ескертпе*).

2020 жылғы 28 қаңтарда БХК 2019 жылы берілген 750 миллион теңге мөлшеріндегі қарызды мерзімінен бұрын өтеді.

2020 жылғы 31 желтоқсанда БХК-ға берілген барлық қарыздар бойынша негізгі борыш пен алынатын сыйақының баланстық құны 50.838 миллион теңгені құрады (2019 жылғы 31 желтоқсанда: 46.274 миллион теңге).

Еншілес ұйымдар шығарған облигациялар*«Қазақтелеком» АҚ*

2020 жылғы 10 желтоқсанда «Қазақтелеком» АҚ 25.000 миллион теңге жалпы сомаға әрқайсысының номиналды құны 1.000 теңге болатын 25.000.000 купондық облигацияны мерзімінен бұрын өтеді.

2020 жылғы 31 желтоқсанда негізгі борыш пен сыйақының жалпы баланстық құны 77.875 миллион теңгені құрады (2019 жылғы 31 желтоқсанда: 103.833 миллион теңге).

«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС (бұдан әрі – «АМӨЗ»)

2019 жылғы 9 қаңтарда Қор және АМӨЗ жалпы сомасы 150 миллион АҚШ долларына облигацияларды сатып алу-сату шартын жасады. Сатып алу мәмілесі шарт жасалған күнгі бағам бойынша теңгемен жасалды және 56.223 миллион теңгені құрады. Негізгі борыштың өтелуі және сыйақының төленуі облигацияларды шығару күнгі бағамға индекстелген, өтеу күнгі бағам бойынша теңгемен жүзеге асырылады. Облигациялардың сатып алынуы өз қаражатының есебінен қаржыландырылды. Облигациялардың айналыста болу мерзімі 2024 жылғы 21 қаңтарға дейін, купондық сыйақы мөлшерлемесі жылдық 5%.

2020 жылғы 16 қаңтарда және 15 шілдеде АМӨЗ негізгі борышты өтеу кестесіне сәйкес жалпы сомасы 11.846 миллион теңге мөлшеріндегі қарызды ішінара өтеді.

2020 жылғы 31 желтоқсанда негізгі борыш пен сыйақының жалпы баланстық құны 45.192 миллион теңгені құрады (2019 жылғы 31 желтоқсанда: 52.843 миллион теңге).

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**8. КРЕДИТТІК МЕКЕМЕЛЕРДЕГІ ҚАРАЖАТ**

31 желтоқсанда кредиттік мекемелердегі қаражат мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
10 ірі жергілікті банк	393.172	340.646
Өзге де жергілікті кредиттік мекемелер	47.576	46.481
Есептелген сыйақы	2.371	2.428
Минусы: күтілетін кредиттік шығын резерві	(7.425)	(9.247)
Кредиттік мекемелердегі қаражаттың жалпы сомасы	435.694	380.308
Минусы: ағымдағы бөлік	(36.473)	(70.362)
Ұзақ мерзімді бөлік	399.221	309.946

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
BВВ-(Ваа3)-дан ВВ-(Ва3)-ға дейінгі рейтинг	104.774	108.100
В+(В1)-дан В-(В3)-ға дейінгі рейтинг	338.345	281.455
Минусы: күтілетін кредиттік шығын резерві	(7.425)	(9.247)
	435.694	380.308

Кредиттік мекемелердегі қаражат келесі валюталармен көрсетілді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Теңгемен берілген кредиттік мекемелердегі қаражат	435.610	344.938
АҚШ долларымен берілген кредиттік мекемелердегі қаражат	84	35.370
	435.694	380.308

Негізінен, кредиттік мекемелердегі қаражат үкімет бекіткен іс-шараларды қаржыландыру мақсатында банктерге және өзге де қаржы ұйымдарына орналастырылған қаражатты (нысаналы қарыздар), сондай-ақ уақытша бос ақша қаражатын басқару саясаты шеңберінде орналастырылған банк депозиттерін білдіреді:

<i>Миллион теңгемен</i>	31 желтоқсан 2020 жыл	31 желтоқсан 2019 жыл
Екінші деңгейдегі банктердегі облигациялық қарыздар	320.817	197.698
Үкімет бекіткен іс-шараларды қаржыландыру мақсатында кредиттік мекемелердегі қаражат	122.218	127.393
Уақытша бос ақша қаражатын басқару саясатының шеңберінде орналастырылған банк депозиттері	84	64.464
Минусы: күтілетін кредиттік шығын резерві	(7.425)	(9.247)
Кредиттік мекемелердегі қаражаттың жалпы сомасы	435.694	380.308
Минусы: ағымдағы бөлік	(36.473)	(70.362)
Ұзақ мерзімді бөлік	399.221	309.946

Екінші деңгейдегі банктердегі облигациялық қарыздар

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша екінші деңгейдегі банктердегі облигациялық қарыздар бойынша тиімді пайыздық мөлшерлеме жылдық 9%-дан бастап 11.15%-ға дейін болды (2019 жылғы 31 желтоқсанда: 4%-дан 12.33%-ға дейін), өтеу күні 2025 жылғы желтоқсаннан бастап 2035 жылғы желтоқсанға дейін (2019 жылғы 31 желтоқсанда: 2022 жылғы қарашадан бастап 2034 жылғы қаңтарға дейін). Облигациялар доллармен және теңгемен көрсетілген.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**8. КРЕДИТТІК МЕКЕМЕЛЕРДЕГІ ҚАРАЖАТ (жалғасы)**

Үкімет бекіткен іс-шараларды қаржыландыру мақсатында кредиттік мекемелердегі қаражат (нысаналы қарыздар)

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Үкімет бекіткен іс-шараларды қаржыландыру мақсатында банктерге және өзге де қаржы ұйымдарына орналастырылған қаражат негізінен мынадай қаржы ұйымдары мен банктерге теңгемен берілген қарыздар мен банк салымдары арқылы білдірілген:

- «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ – 19.416 миллион теңге сомаға (2019 жылы: 19.416 миллион теңге) шағын және орта бизнес субъектілерін қаржыландыру мақсаттары үшін. Бұл қарыз бойынша пайыздық мөлшерлеме жылдық 5,5%-ды құрайды.
- «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ – қаржылық лизингті қорландыру құнын азайту, қазақстандық локомотивтер экспортын ынталандыру және экономиканың басым салаларындағы инвестициялық жобаларға кредит беру мөлшерлемесін азайту мақсаттары үшін тиісінше 21.200 миллион теңге, 4.446 миллион теңге және 2.270 миллион теңге мөлшерінде (2019 жылы: тиісінше 20.061 миллион теңге, 4.257 миллион теңге және 2.446 миллион теңге мөлшерінде). Осы қарыздар бойынша пайыздық мөлшерлемелер жылдық 0,2%-дан бастап 0,6%-ға дейін.
- Екінші деңгейдегі банктерге ипотекалық қарыздарды қайта қаржыландыруға және студенттерге, Астана мен Алматы қалаларында тұрғын үй объектілерін салуға кредит беруге және аралық тұрғын үй қарыздарын беруге тиісінше 58.258 миллион теңге, 1.771 миллион теңге және 14.857 миллион теңге мөлшерінде (2019 жылы: тиісінше 65.117 миллион теңге, 1.771 миллион теңге және 14.325 миллион теңге) қарыз берілген. Осы қарыздар бойынша пайыздық мөлшерлемелер жылдық 1%-дан бастап 7,28%-ға дейін.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың кредиттік мекемелерде мерзімі өткен қаражаты болмады.

Уақытша бос ақша қаражатын басқару саясатының шеңберінде орналастырылған банк депозиттері

Уақытша бос ақша қаражатын басқару саясатының шеңберінде Қор қазақстандық екінші деңгейдегі банктерде депозиттерді орналастырады. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша доллармен ашылған қысқа мерзімді банк депозиттері бойынша мөлшерлеме жылдық 1,75% (2019 жылғы 31 желтоқсанда: 2%) болды, теңгемен ашылған депозиттер болмады.

2020 жылғы 31 желтоқсандағы және 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың ұзақ мерзімді банк депозиттері болмады.

9. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ

31 желтоқсанда өзге де қаржы активтеріне мыналар кірді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы инвестициялары		
«Астана-Финанс» АҚ-ның үлестік бағалы қағаздары	6.516	6.516
Борыштық бағалы қағаздар	1.373	1.213
Минусы: күтілетін кредиттік шығын резерві	(6.516)	(6.516)
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтерінің жалпы сомасы	1.373	1.213

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**10. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР**

31 желтоқсанда өзге де ұзақ мерзімді активтер мынаны қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Беруге арналған мүлік	24.611	–
SAP лицензиялары	12.927	12.851
Жер учаскесі	4.728	4.728
Sekerbank TAS акциялары	–	15.671
Өзгелері	294	267
Минусы: күтілетін кредиттік шығын резерві	–	(3)
Минусы: құнсыздану резерві	(10.079)	(10.079)
	32.481	23.435

Беруге арналған мүлік

2020 жылғы 29 желтоқсанда Акционер Қорға нарықтық құны 23.797 миллион теңгеге тең болатын темір жол учаскелері түріндегі мүлкін берді (13-ескертпе). Бұл мәміле капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте Акционерге операциялар ретінде танылды.

Сондай-ақ Акционер Қорға нарықтық құны 814 миллион теңге болатын темір жол көлігі күйінде мүлкін берді (13-ескертпе).

Sekerbank TAS акциялары

2020 жылғы 15 маусымда Қор корпоративтік шешімге сәйкес 224.353.416,49 дана көлеміндегі Sekerbank TAS акцияларын «Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС-ның пайдасына 14.397 миллион теңге мөлшеріндегі нарықтық құны бойынша берді, беру кезінде 1.274 миллион теңге мөлшеріндегі шығын мойындалды.

SAP лицензиялары

2019 жылы Қор 10.079 миллион теңге мөлшерінде SAP лицензиялары бойынша құнсыздану резервін мойындады. Бұл инвестициялардың өтелетін құны лицензияға жоспарланған мұқтаждыққа сүйене отырып айқындалды.

11. ӨЗГЕ ДЕ АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

31 желтоқсанда өзге де ағымдағы активтерге мыналар кірді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты	18.447	18.551
Өзге де дебиторлық берешек	18.639	11.199
Өзгелері	5.985	6.480
Минусы: күтілетін кредиттік шығын резерві	(28.533)	(28.569)
	14.538	7.661

Өзге де дебиторлық берешек

2020 жылы корпоративтік шешімдерге сәйкес 7.300 миллион теңге мөлшеріндегі сома еншілес ұйымдарға «Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС-ға салынған инвестициялардан дебиторлық берешекке қайта жіктелді, ол 2021 жылғы қаңтарда өтелді (5-ескертпе).

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**12. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ**

31 желтоқсанда ақша қаражаты мен оның баламалары мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Екінші деңгейдегі банктердегі мерзімді депозиттер, доллармен	168.791	–
Банктердегі ағымдағы шоттар, доллармен	67.437	262.086
Банктердегі ағымдағы шоттар, теңгемен	62.740	42.899
Екінші деңгейдегі банктердегі мерзімді депозиттер, теңгемен	45.271	7.908
Банктерде ағымдағы шоттар, өзге шетел валюталарымен	58	21
Минусы: күтілетін кредиттік шығын резерві	(5)	(78)
	344.292	312.836

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ағымдағы шоттар бойынша пайыздық мөлшерлеме жылдық 0,14% (2019 жылғы 31 желтоқсанда: 1,5%), екінші деңгейдегі банктердегі мерзімді депозиттер бойынша орташа алынған мөлшерлеме жылдық 8,52% (2019 жылғы 31 желтоқсанда: 8,12%) болды, екінші деңгейдегі банктерде доллармен ашылған мерзімді депозиттер бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме жылдық 0,49% болды.

13. КАПИТАЛ**Жарғылық капитал**

2019 және 2020 жылдар ішінде Қор ақысын төлеу мынадай түрде жүзеге асырылған жай акцияларды шығарды:

Акцияларға ақы төлеу	Шығаруға рұқсат етілген және шығарылған акциялардың саны	Бір акцияның номиналды құны, теңге	Жарғылық капитал, миллион теңгемен
2018 жылғы 31 желтоқсанда	3.481.939.318		5.133.766
Ақша қаражатымен және оның баламаларымен салынған жарналар	3.500	90.196.400	95.196
Мүлік жарналары	14.951	10.000	150
2019 жылғы 31 желтоқсанда	3.481.957.769		5.229.112
Ақша қаражатымен салынған жарналар	764	34.075.462; 422.494	26.000
Мүлік жарналары	1.875	21.848.312; 465.216	3.545
2020 жылғы 31 желтоқсанға	3.481.960.408		5.258.657

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың 3.481.960.408 акциясы толығымен төленді, оның ішінде 1.750 акция 2021 жылғы 1 тоқсанда тіркелді (2019 жылғы 31 желтоқсан: 3.481.957.769 акция).

2020 жыл*Ақша қаражатымен салынған жарналар*

2020 жылғы 23 сәуірде және 9 қарашада Акционер 26.000 миллион теңге мөлшеріндегі ақша қаражатымен Қордың жарғылық капиталына жарна салды. Осы қаражат Қордың еншілес ұйымы БХК жүзеге асыратын жобаларды қаржыландыруға арналған (5-ескертпе).

Мүлікпен салынған жарналар

2020 жылғы 23 маусымда Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті Қордың жарғылық капиталына мүліктік салым түрінде 2.731 миллион теңге мөлшерінде жарна жасады. Бұл мүлік «Самұрық-Энерго» АҚ-ның жарғылық капиталына берілді (5-ескертпе).

Сондай-ақ Акционер Қорға нарықтық құны 814 миллион теңгені құрайтын темір жол көлігі түріндегі мүлкін берді (10-ескертпе).

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

13. КАПИТАЛ (жалғасы)**Акционерге өзге де бөлулер**

2020 жылы Акционердің өкімінің негізінде Қор жалпы сомасы 92.080 миллион теңгеге түрлі әлеуметтік жобаларды қаржыландыруды мойындады (*16-ескертпе*). Бұл қаржыландыру капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте Акционерге өзге де бөлулер ретінде танылды.

Акционермен операциялар

2020 жылы Қор Ұлттық банк алдында 88.804 миллион теңге сомаға облигациялар бойынша міндеттемелерді ішінара мерзімінен бұрын өтеді, осыған байланысты 37.581 миллион теңге мөлшерінде Үкіметтен алынған қарыздар бойынша дисконт амортизациясын капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте мойындады (*15-ескертпе*).

2020 жылғы 29 желтоқсанда Акционер Қорға әділ құны 23.797 миллион теңгеге тең болатын темір жол учаскелері түріндегі мүлкін берді (*10-ескертпе*). Бұл мәмілелер капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте Акционермен операциялар ретінде танылды.

Дивидендтер

2020 жылғы 26 тамызда Қор Үкіметтің 2020 жылғы 21 тамыздағы қаулысына сәйкес Акционерге 2019 жылдың қорытындылары бойынша 120.000 миллион теңге мөлшерінде дивидендтер төледі.

2019 жыл*Ақша қаражатымен және оның баламаларымен салынған жарналар*

2019 жылы Акционер жалпы сомасы 95.196 миллион теңгеге Қордың жарғылық капиталына жарна салды. Бұл қаражат Қордың еншілес компанияларын қаржыландыруға арналған.

Мүлікпен салынған жарналар

2019 жылғы 28 маусымда Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті Қордың жарғылық капиталына мүліктік салым түрінде 150 миллион теңге мөлшерінде жарна жасады. Бұл мүлік ҚТЖ-ның жарғылық капиталына берілді.

Акционерге өзге де бөлулер

2019 жылы Акционердің өкімінің негізінде Қор жалпы сомасы 72.353 миллион теңгеге түрлі әлеуметтік жобаларды қаржыландыруды мойындады. Бұл қаржыландыру капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте Акционерге өзге де бөлулер ретінде танылды.

Сонымен бірге, 2019 жылғы 4 желтоқсанда Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 14 қарашадағы қаулысына сәйкес Қор «МАЭК-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС акцияларының 100%-ын 19.487 миллион теңге мөлшеріндегі баланстық құнымен «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті» мемлекеттік мекемесінің пайдасына берді. Бұл мәміле капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте Акционерге беруге арналған Активтер ретінде көрсетілді.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 31 шілдедегі қаулысына сәйкес Қор үш әуежай («Ақтөбе халықаралық әуежайы» АҚ, «Павлодар әуежайы» АҚ және «Атырау халықаралық әуежайы» АҚ) акцияларының бақылау пакеттерін «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті» мемлекеттік мекеменің пайдасына берді. Қор жалпы сомасы 8.679 миллион теңгеге бұл еншілес ұйымдарға инвестициялардың берілуін капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте Акционерге беруге арналған активтер ретінде жіктеді.

Акционермен операциялар

2019 жылғы 17 қаңтарда Қазақстан Республикасының Ұлттық қорын басқару жөніндегі кеңестің 2017 жылғы 7 тамыздағы шешіміне сәйкес Қор «Нұрлы Жер» мемлекеттік инфрақұрылымдық даму бағдарламасының шеңберіндегі 5.751 миллион теңге мөлшеріндегі келісімшарт жасалмаған қаражатты «Бәйтерек» ұлттық басқарушы холдингі» АҚ-ның облигацияларын сатып алуға бағыттады. Сатып алу күніндегі облигациялардың сатып алу құны мен әділ құны арасындағы 2.501 миллион теңге мөлшеріндегі айырма капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте Акционермен операциялар ретінде танылды.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**13. КАПИТАЛ (жалғасы)****Акционермен операциялар (жалғасы)**

2019 жылы Қор Ұлттық банк алдында 53.662 миллион теңге сомаға облигациялар бойынша міндеттемелерді ішінара мерзімінен бұрын өтеді, осыған орай 21.064 миллион теңге мөлшерінде Үкіметтен алынған қарыздар бойынша дисконт амортизациясын капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте мойындады.

Дивидендтер

2019 жылғы 25 желтоқсанда Қор Үкіметтің 2019 жылғы 24 желтоқсандағы қаулысына сәйкес Акционерге 2018 жылдың қорытындылары бойынша 63.750 миллион теңге мөлшеріндегі дивидендтерді төледі.

Акциялардың баланстық құны

ҚҚБ Биржа кеңесінің 2010 жылғы 4 қазандағы шешіміне сәйкес қаржылық есептілік ҚҚБ бекіткен қағидаларға сәйкес есептелген есептік күнгі бір акцияның (жай және артықшылықты) баланстық құны туралы деректерді қамтуы тиіс.

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Активтердің жиыны	7.470.291	7.289.744
Материалдық емес активтер	(850)	(943)
Міндеттемелер жиыны	(1.693.617)	(1.560.823)
Жай акциялар үшін таза активтер	5.775.824	5.727.978
31 желтоқсандағы жай акциялардың саны	3.481.960.408	3.481.957.769
Бір жай акцияның баланстық құны, теңге	1.659	1.645

Акцияға шаққандағы пайда

<i>Теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Базалық және акцияға бөлінген пайданы есептеу үшін жай акциялардың орташа алынған саны	3.481.958.361	3.481.948.779
Кезең ішіндегі акцияға шаққандағы таза пайданың негізгі және көбейтілген үлесі	70,10	59,21

14. ҚАРЫЗДАР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарыздар, оның ішінде төленетін сыйақы мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Алынған қарыздар	745.353	557.318
Шығарылған, өзге де ұйымдар сатып алған облигациялар	206.742	287.317
Шығарылған, еншілес ұйымдар сатып алған облигациялар:	47.571	42.761
- «Электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компания» АҚ («КЕГОК»)	30.254	26.468
- «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ	17.317	16.293
Қарыздардың жалпы сомасы	999.666	887.396
12 ай бойы өтеуге жататын соманы шегергенде	(151.789)	(212.377)
12 айдан кейін өтеуге жататын сомалар	847.877	675.019

Қарыздар келесі валюталармен көрсетілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Теңгемен көрсетілген қарыздар	670.828	657.821
АҚШ долларымен көрсетілген қарыздар	252.430	229.575
Ресей рублімен көрсетілген қарыздар	76.408	—
	999.666	887.396

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**14. ҚАРЫЗДАР (жалғасы)****Алынған қарыздар**

«ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ-дан (бұдан әрі – «ҚМГ ҰК») алынған пайызсыз қарыз

2015 жылы Қор мен «ҚМГ» ҰК пайызсыз қарыз шартын жасады, соған сәйкес 2015-2019 жылдары Қор жалпы сомасы 394.871 миллион теңгеге қарыздар алды. Қарыз Қордың «KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК жарғылық капиталын ұлғайту бойынша міндеттемелерін қаржыландыру және «KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК акцияларын сатып алу үшін Қордың тартқан қарыз шарттары бойынша шығыстарын өтеу мақсатында алынды.

2020 жылы Қор «ҚМГ» ҰК-дан 54.951 миллион теңге мөлшерінде қосымша транштар алып, ол Қордың купондық облигациялар бойынша міндеттемелерін өтеуге бағытталды. 11.617 миллион теңге мөлшеріндегі транштардың берілуі күнгі қарыздың номиналды құны мен әділ құны арасындағы айырма жиынтық кіріс туралы жеке есепте қаржылық кіріс ретінде танылды (22-ескерпне).

Қарызды қайтару және Шарттың қолданылу мерзімін ұзартуға KMG Kashagan B.V. акциялары Қордан кері сатып алынған сәтке дейін жол беріледі. Қарыз қамтамасыз етусіз, комиссиясыз, нөлдiк сыйақы мөлшерлемесiмен берiлдi.

2020 жылғы 31 желтоқсанда негiзгi борыштың жалпы баланстық сомасы 69.387 миллион теңге мөлшеріндегi дисконтты шегергенде 380.435 миллион теңгенi құрады (2019 жылғы 31 желтоқсан: 86.221 миллион теңге мөлшеріндегi дисконтты шегергенде 308.650 миллион теңге).

Токуо-Mitshubishi UFJ, LTD банкінен алынған қарыз

2018 жылғы 28 маусымда Қор халықаралық және қазақстандық банктердің синдикатымен – Bank of Tokyo Mitsubishi UFJ, «Mizuho Bank», Ltd, «Sumitomo Mitsui Banking Corporation», «Қазақстан Халық Банкі» АҚ, «Алматы қаласындағы Қытайдың сауда-өнеркәсіптік банкі» АҚ, «Citibank, N.A., Jersey Branch» және Токуо-Mitshubishi UFJ, LTD Банкімен 600 миллион АҚШ доллары мөлшерінде (мәмілені жасау күнгі бағам бойынша баламасы 204.786 миллион теңге) қарыз келісімін жасады. Қарыз 1,4% + 3 айлық Libor жылдық мөлшерлемесімен 2021 жылғы 30 сәуірге дейінгі жеңілдікті кезеңмен 2022 жылғы 30 қазанға дейінгі мерзімге берілді.

2020 жылғы 31 желтоқсанда негiзгi борыш пен төленетiн сыйақының жалпы сомасы 252.558 миллион теңгенi құрады (2019 жылғы 31 желтоқсан: 229.575 миллион теңге).

«АТФ банкі» АҚ-дан алынған қарыз

2018 жылғы 19 шілдеде Қор және «АТФ банкі» АҚ өз мақсаттарында пайдалану үшін «Жасыл квартал» офистік ғимаратын сатып алу мақсатында кредит желісін ашу туралы келісімді жасады, соған сәйкес жалпы сомасы 20.580 миллион теңгеге қарыз алынды. Қарыз 2032 жылдың 1 желтоқсанына дейінгі мерзімге және жылдық 6,5% сыйақы мөлшерлемесімен берілді, төлемдердің бекітілген кестесіне сәйкес негiзгi борыш пен сыйақы тоқсанына бiр рет төленедi.

2020 жылғы 31 желтоқсанда негiзгi борыш пен төленетiн сыйақының жалпы сомасы 17.637 миллион теңгенi құрады (2019 жылғы 31 желтоқсан: 19.093 миллион теңге).

«ВТБ банкі» АҚ-дан (Қазақстан) алынған қарыз

2020 жылғы 1 қазанда Қор мен «ВТБ банкі» АҚ (Қазақстан) банктік қарыз шартын жасады, соған сәйкес жалпы сомасы 3 миллиард ресей рубліне (мәміле күнгі бағам бойынша баламасы 16.650 миллион теңге) қарыз алынды. Қарыз 2023 жылғы 1 қазанға дейін және Ресей Федерациясының Орталық банкінің шешуші мөлшерлемесіне тең болатын сыйақы мөлшерлемесімен және жылдық 1,75% мөлшеріндегі пайыздық спрэдтің тіркелген мөлшерлемесімен берілді.

2020 жылғы 31 желтоқсанда негiзгi борыш пен төленуге жататын сыйақының жалпы сомасы 17.114 миллион теңгенi құрады.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**14. ҚАРЫЗДАР (жалғасы)****Алынған қарыздар (жалғасы)***ВТБ банкінен алынған қарыз*

2020 жылғы 1 қазанда Қор мен ВТБ банкі банктік қарыз шартын жасады, соған сәйкес қарыз 10.400 миллион ресей рублі жалпы сомаға (мәміле күнгі бағам бойынша баламасы 56.992 миллион теңге) жасалды. Қарыз 2023 жылғы 1 қарызға дейін және Ресей Федерациясының Орталық банкінің шешуші мөлшерлемесіне тең болатын сыйақы мөлшерлемесімен және жылдық 1,75% мөлшеріндегі пайыздық спрэдтің тіркелген мөлшерлемесімен берілді.

2020 жылғы 31 желтоқсанда негізгі борыш пен төленуге жататын сыйақының жалпы сомасы 59.166 миллион теңгені құрады.

Жоғарыда аталған қарыздар 2010 жылы шығарылған облигациялар бойынша міндеттемелерді қайта қаржыландыру мақсатында пайдаланылды.

«Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ (бұдан әрі – Тау-кен) көрсеткен пайызсыз қаржылық көмек

2020 жылғы 2 шілдеде Қор мен Тау-кен компаниясы уақытша қаржылық көмек шартын жасады, соған сәйкес 18.442 миллион теңге мөлшеріндегі қарыз 2021 жылғы 31 желтоқсанға дейін өтеу мерзімімен айналым капиталын толықтыру мақсатында алынды.

Шығарылған, өзге де және еншілес ұйымдар сатып алған облигациялар

2020 жылғы 19 наурызда Қор 2021 жылғы сәуірде өтеу мерзімімен ұйымдастырылған нарықта облигацияларды орналастыру арқылы 129.200 миллион теңге сомаға облигациялық қарызды қайта қаржыландырды.

2020 жылғы 3 желтоқсанда Қор 10,9% купондық сыйақымен, 129.200 миллион теңге номиналды құнымен 3 жылға облигацияларды орналастырды. Бұл қаражатты Қор 2020 жылғы наурызда шығарылған өз облигацияларын мерзімінен бұрын сатып алу үшін пайдаланды.

2020 жылғы 6 қазанда Қор 2010 жылы шығарылған, жалпы сомасы 74.994 миллион теңгеге облигацияларды өтеді.

Ковенанттар

Қор кредит келісімдерінің талаптары бойынша қаржылық және қаржылық емес көрсеткіштердің орындалуын қамтамасыз етуі тиіс. 2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Қор барлық қаржылық және қаржылық емес көрсеткіштерді орындайды.

15. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҮКІМЕТІНІҢ ҚАРЫЗДАРЫ

Қазақстан Республикасының Үкіметі берген қарыздарға мыналар жатады:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Ұлттық қордың активтері есебінен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алған облигациялар	541.753	578.002
Үкіметтен алынған өзге де қарыздар	51.468	49.558
Қазақстан Республикасының Үкіметі берген қарыздардың жалпы сомасы	593.221	627.560
Минусы: ағымдағы бөлік	(30.773)	(5.238)
Ұзақ мерзімді бөлік	562.448	622.322

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алған облигациялар

ҚР Үкіметінің 2018 жылғы 4 маусымдағы № 323 қаулысымен бекітілген Ұлттық басқарушы холдингтердің, ұлттық холдингтердің, ұлттық компаниялардың және олардың еншілес, тәуелді және олармен үлестес болып табылатын өзге де заңды тұлғалардың активтерін бәсекелес ортаға беруден ҚР Ұлттық қорына түсетін түсімдердің қағидаларына сәйкес мемлекеттік активтерді сатудан түскен қаражат Ұлттық қордың алдындағы Қордың міндеттемелерін өтеуге жұмсалуды мүмкін.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**15. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҮКІМЕТІНІҢ ҚАРЫЗДАРЫ (жалғасы)****Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алған облигациялар (жалғасы)**

Осыған байланысты, 2020 жылы Қор қабылдаған корпоративтік шешімдерге сәйкес Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі сатып алған Қор облигацияларының он бірінші шығарылымының шеңберінде 88.804 миллион теңге сомаға номиналды құны бойынша облигациялар ішінара мерзімінен бұрын өтелді. Осыған орай Қор Үкіметтен 37.581 миллион теңге мөлшерінде алынған қарыздар бойынша дисконттың амортизациясын капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте мойындады (13-ескертіпте).

16. ӨЗГЕ ДЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Өзге де міндеттемелерге мыналар жатады:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
Түрлі әлеуметтік жобаларды қаржыландыру бойынша міндеттемелер	54.027	11.646
Нұр-Сұлтан қаласында 200 орынға арналған Ұлттық шұғыл медицина үйлестіру орталығын және Алматы қаласында 350 орынға арналған Ұлттық инфекциялық аурулар ғылыми орталығын салу	50.004	–
Назарбаев Университеті	3.973	6.872
Жеңіл атлетикалық кешенді салу	–	4.724
Өзге де әлеуметтік жобалар	50	50
Өзге де міндеттемелер	3.276	3.007
Өзге де міндеттемелердің жалпы сомасы	57.303	14.653
Минусы: ағымдағы бөлік	(57.303)	(11.607)
Ұзақ мерзімді бөлік	–	3.046

Түрлі әлеуметтік жобаларды қаржыландыру бойынша міндеттемелер

2020 жылы Акционер өкімінің негізінде Қор 92.080 миллион теңге жалпы сомаға (2019 жылы: 72.353 миллион теңге) түрлі әлеуметтік жобаларды қаржыландыру бойынша міндеттемелерді мойындады (13-ескертіпте).

2020 жылдың ішінде нақты аударылған қаражат 50.844 миллион теңгені құрады. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Акционерге бөлу міндеттемелерінің баланстық құнының жалпы сомасы 54.027 миллион теңгені (2019 жылғы 31 желтоқсанда: 11.646 миллион теңге) құрады.

17. ҚАРЖЫЛЫҚ КЕПІЛДІКТЕР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

31 желтоқсанда қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелерге мыналар кірді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсан	2019 жылғы 31 желтоқсан
1 қаңтарда	31.214	36.882
Жыл ішінде берілген кепілдіктер	21.727	8.442
Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер амортизациясы	(9.514)	(14.110)
31 желтоқсанда	43.427	31.214
Минусы: ағымдағы бөлік	(5.243)	(4.234)
Ұзақ мерзімді бөлік	38.184	26.980

Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер өз еншілес ұйымдары мен бірлескен кәсіпорынның қызметін және маңызды келісімшарттарын қаржыландыру үшін қаржылық мекемелерге берілген кепілдіктер бойынша Қордың міндеттемелерін білдіреді (5 және 6-ескертіптелер). Кепілдік шарттарының негізгі бөлігі Қорға өтемақының болмауы талабында жасалған. 2020 жылғы 31 желтоқсандағы берешектің жалпы кепілдендірілген сомасы 1.374 миллион АҚШ долларын және 154.479 миллион теңгені (2019 жылғы 31 желтоқсанда: тиісінше 1.073 миллион АҚШ долларын, 87.223 миллион теңгені және 4.780 миллион рублін) құрайды.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**18. ПАЙЫЗДЫҚ КІРІСТЕР**

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін пайыздық кірістерге мыналар кіреді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Берілген қарыздар бойынша дисконт амортизациясы	36.448	27.518
Облигациялар бойынша сыйақы	31.538	28.616
Берілген қарыздар бойынша сыйақы	13.052	18.312
	81.038	74.446

19. ПАЙЫЗДЫҚ ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін пайыздық шығыстарға мыналар кіреді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Шығарылған облигациялар мен алынған қарыздар бойынша сыйақы	46.755	44.170
Қаржылық міндеттемелер бойынша дисконт амортизациясы	20.265	29.843
Бастапқы мойындау кезінде қаржы активтерін дисконттаудан болған шығын	53.389	167
	120.409	74.180

20. ДИВИДЕНДТЕРДЕН ТҮСКЕН КІРІС

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
«Қазатомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» АҚ	80.466	68.065
«ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ	73.911	33.455
«Тау-кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ	30.254	60.000
«Электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компания» АҚ («КЕГОК»)	29.472	28.478
«Қазақтелеком» АҚ	4.335	4.351
«Самұрық-Энерго» АҚ	3.066	2.041
Өзге де еншілес ұйымдар	273	1.813
	221.777	198.203

2020 жылы Қор 221.777 миллион теңге мөлшеріндегі ақша қаражаты түрінде дивидендтер алды (2019 жылы: 218.228 миллион теңге).

21. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін жалпы және әкімшілік шығыстарға мыналар кіреді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Демеушілік көмек және қайырымдылық	7.398	7.564
Жалақы бойынша шығыстар	3.236	3.139
Салықтар	1.672	1.090
Консультациялық (аудиторлық) және ақпараттық шығыстар	1.199	1.059
Есепке алынбаған ҚҚС	851	654
Өзгесі	10.184	11.537
	24.540	25.043

Демеушілік көмек және қайырымдылық

Қор жыл сайын өзінің Қайырымдылық бағдарламасына сәйкес қайырымдылыққа нысаналы трансферттерді бөліп отырады. Қайырымдылыққа арналған нысаналы трансфертте «Самұрық-Қазына Trust» Корпоративтік қоры – бірыңғай Оператор арқылы іске асырылатын бірқатар жобаны қаржыландыру үшін беріледі.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**21. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР (жалғасы)****Өзгесі**

Өзге де шығыстарға өзге де әкімшілік шығыстар жатады, оның ішінде жалпы сомасы 309 миллион теңге (2019 жылы: 907 миллион теңге) жалпы сомада басқару органының – Директорлар кеңесі мүшелерінің сыйақылары бойынша шығыстар, 1.041 миллион теңге (2019 жылы: 1.116 миллион теңге) жалпы сомада ведомстволық бағынысты ұйымдардың операциялық қызметін қамтамасыз ету үшін қаражат және Қордың операциялық қызметін қамтамасыз ету үшін өзге де әкімшілік шығыстар жатады.

22. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін қаржылық кірістерге мыналар кіреді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Банк депозиттері бойынша сыйақы	11.820	7.284
Алынған қарыздар бойынша дисконт	11.617	14.184
Қаржылық кепілдіктер бойынша кірістер	9.583	14.188
Ағымдағы банк шоттары бойынша сыйақы	1.308	5.709
Қаржы активтері бойынша дисконт амортизациясы	547	1.918
Өзгесі	1.663	2.690
	36.538	45.973

23. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін қаржылық шығыстарға мыналар кіреді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
ҚМГ ҰК-дан алынған қарыз бойынша дисконт амортизациясы	28.450	22.558
Өзгесі	9.404	12.338
	37.854	34.896

24. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы табыс салығы бойынша шығыстар мынаны қамтиды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	3.724	3.337
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша үнемділік	–	(263)
	3.724	3.074

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қорға 20% қолданыстағы ресми мөлшерлеме (2019 жылғы 31 желтоқсанда: 20%) бойынша корпоративтік табыс салығы салынды.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**24. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (жалғасы)**

Бухгалтерлік пайдадан бастап табыс салығы бойынша шығыстарға табыс салығының нормативтік мөлшерлемесі бойынша табыс салығын есептегенге дейін есептелген табыс салығы бойынша шығыстарды салыстыру былайша көрсетіліп отыр:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Табыс салығы есепке алынғанға дейінгі пайда	247.796	209.253
Табыс салығының ресми мөлшерлемесі	20%	20%
Табыс салығы бойынша теориялық шығыстар	49.559	41.851
Кейінге қалдырылған салық бойынша мойындалмаған салық активтеріндегі өзгеріс	17.515	(2.828)
Демеушілік көмек пен қайырымдылық шығыстары	1.480	1.513
Берілген қарыздар мен кредиттік мекемелердегі қаражаттың құнсыздану резервтері	236	6.191
Дивидендтерден түскен кіріс	(44.355)	(39.641)
Еншілес ұйымдағы үлестің шығуынан түскен кіріс	(15.179)	(8.656)
Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелер бойынша дисконт	(1.800)	1.450
Қаржылық кепілдіктер бойынша кірістер	(1.737)	(2.229)
Бірлескен кәсіпорынға салынған инвестициялардың құнсыздануы	-	1.895
Өзге де ұзақ мерзімді активтердің құнсыздануы	-	2.016
Өзге де салық салынбайтын айырмалар	(1.995)	1.512
Жиынтық кіріс туралы жеке есепте көрсетілген корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	3.724	3.074

Активтер мен міндеттемелерді есептеу үшін салық негізі мен жеке қаржылық есептілікте көрсетілген сома арасындағы уақытша айырмаларға есептік күні қолданылған заңмен белгіленген салық мөлшерлемесін қолдану арқылы есептелген кейінге қалдырылған салық сальдосы мыналарды қамтиды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсанда	Пайда мен шығынға жатқызылғаны	2019 жылғы 31 желтоқсанда	Пайда мен шығынға жатқызылғаны	2018 жылғы 31 желтоқсанда	Пайда мен шығынға жатқызылғаны	2018 жылғы 1 қаңтарда
Кейінге қалдырылған салық активтері							
Сыйақы түріндегі кірістен төлем көзінен ұсталған корпоративтік табыс салығы сомасының есептелген корпоративтік табыс салығының сомасынан асуы	57.320	3.724	53.596	3.337	50.259	5.697	44.562
Ауыстырылатын салық шығындары	-	-	-	-	-	(1.060)	1.060
Кредиттік мекемелердегі қаражат	23.415	9.642	13.773	(2.763)	16.536	13.712	2.824
Берілген қарыздар	612	542	70	(5.494)	5.564	632	4.932
Өзге де активтер	-	-	-	(826)	826	351	475
Негізгі құралдар	-	-	-	(228)	228	226	2
Өзге де міндеттемелер	810	(178)	988	951	37	13	24
Минусы: кейінге қалдырылған салық бойынша танылмаған активтер	(49.134)	(17.515)	(31.619)	2.828	(34.447)	(7.546)	(26.901)
Кейінге қалдырылған салық активтері	33.023	(3.785)	36.808	(2.195)	39.003	12.025	26.978

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**24. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (жалғасы)**

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы 31 желтоқсанда	Пайда мен шығынға жатқызылғаны	2019 жылғы 31 желтоқсанда	Пайда мен шығынға жатқызылғаны	2018 жылғы 31 желтоқсанда	Пайда мен шығынға жатқызылғаны	2018 жылғы 1 қаңтарда
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері							
Қарыздар	(32.777)	3.519	(36.296)	2.442	(38.738)	(11.786)	(26.952)
Өзге де дебиторлық берешек	(246)	266	(512)	16	(528)	(264)	(264)
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	(33.023)	3.785	(36.808)	2.458	(39.266)	(12.050)	(27.216)
Кейінге қалдырылған салық активтері/(міндеттемелер)	-	-	-	263	(263)	(25)	(238)

Кейінге қалдырылған салық активтері/міндеттемелері болашақта соған қатысты актив пайдаланылуы мүмкін салық салынатын пайданың болу ықтималдығы бар дәрежеде ғана танылады. Кейінге қалдырылған салық активтері/міндеттемелері олармен байланысты салық жеңілдіктері жүзеге асырылатындығының ықтималдылығы жоқ дәрежеде азаяды.

Еншілес және бірлескен кәсіпорындарға салынған инвестициялар, ең бастысы, дивидендтер арқылы өтеледі. Еншілес және бірлескен кәсіпорындардың дивидендтері салық салудан босатылған, сондықтан Қор бұл инвестициялардың бөлінбеген пайдасына кейінге қалдырылған салықты мойындамады.

25. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Байланысты тараптар Қор тобының компанияларын және Үкімет бақылайтын өзге де компанияларды, Қордың негізгі басқарушы персоналын, өзге де байланысты тараптарды қамтиды. Байланысты тараптармен жасалған мәмілелер тараптар арасында келісілген, байланысты және кейбір реттелетін қызметтерді есепке алмағанда үшінші тарапқа қолданылатын тарифтер шарты негізінде берілетін, нарық мөлшерлемесі бойынша жүзеге асырылмаған жағдайларда жүзеге асырылған.

Мына кестелерде 2020 және 2019 жылдар ішінде байланысты тараптармен жасалған мәмілелердің жалпы сомалары және 2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы тиісті сальдо келтірілген:

<i>Миллион теңгемен</i>		Байланысты тараптардың берешегі	Байланысты тараптардың берешегі	Байланысты тараптарда орналастырылған ақша қаражаты, депозиттер мен ақша баламалары
Еншілес ұйымдар	2020 жылғы 31 желтоқсан	619.532	447.067	-
	2019 жылғы 31 желтоқсан	623.436	352.465	-
Қауымдасқан компаниялар және еншілес ұйымдардың бірлескен кәсіпорындары	2020 жылғы 31 желтоқсан	5.767	-	-
	2019 жылғы 31 желтоқсан	6.109	-	-
Мемлекет бақылайтын өзге де кәсіпорындар	2020 жылғы 31 желтоқсан	174.816	667.216	62.709
	2019 жылғы 31 желтоқсан	167.521	730.239	42.821

<i>Миллион теңгемен</i>		Дивидендтерден түскен кіріс	Байланысты тараптардан сатып алу	Байланысты тараптарға сатудан түскен кіріс
Еншілес ұйымдар	2020 жыл	221.777	3.287	288
	2019 жыл	198.203	3.780	4.790

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**25. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР (жалғасы)**

<i>Миллион теңгемен</i>		Байланысты тараптарға есептелген сыйақы	Байланысты тараптармен есептелген сыйақы	Байланысты тараптарға есептелген қаржылық кірістер	Байланысты тараптармен есептелген қаржылық шығыстар
Еншілес ұйымдар	2020 жыл	50.347	5.557	11.617	28.450
	2019 жыл	44.216	3.523	14.211	22.558
Қауымдасқан компаниялар және еншілес ұйымдардың бірлескен кәсіпорындары	2020 жыл	552	–	–	–
	2019 жыл	550	–	–	–
Мемлекет бақылайтын өзге де кәсіпорындар	2020 жыл	8.877	39.452	2.703	–
	2019 жыл	9.080	55.630	1.681	–

2020 және 2019 жылдар ішінде байланысты тараптармен жасалған мәмілелердің болмысы жеке қаржылық есептілікке тиісті ескертпелерде көрсетілген.

Қоса беріліп отырған жиынтық кіріс туралы жеке есептегі жалпы және әкімшілік шығыстарға енгізілген негізгі басқарушы персоналға төленген жалпы сыйақы сомасы 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылы 575 миллион теңгені (2019 жылы: 1.106 миллион теңгені) құрады. Көрсетілген сомалар 2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылы жалпы сомасы 309 миллион теңге (2019 жылы: 907 миллион теңге) болған басқару органы – Директорлар кеңесі мүшелерінің тәуелсіз директорлардың сыйақысын қамтиды. Атқарушы органның мүшелеріне төленген сыйақы салықтар мен зейнетақы аударымдарын және бір жылдағы жұмыс нәтижелері бойынша өзге де төлемдерді ескере отырып, жалақы бойынша шығыстардан тұрады.

26. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ

Қордың негізгі қаржылық міндеттемелерінің құрамына кредиттік мекемелерден және Үкіметтен алынған қарыздар, шығарылған облигациялар, қаржы кепілдіктері және өзге де кредиторлық берешек кіреді. Көрсетілген қаржы құралдары, ең бастысы, Қордың операцияларына қаржыландыру тарту үшін пайдаланылады. Қордың қаржылық активтерінің құрамына еншілес ұйымдар мен кредиттік мекемелер берген қарыздар, банктік депозиттер, өзге де қаржылық активтер, өзге де дебиторлық берешек, сатып алынған облигациялар мен мемлекеттік бағалы қағаздар, оның тікелей операциялық қызметі нәтижесінде пайда болатын ақша және оның баламалары кіреді.

Қор нарық тәуекеліне, пайыздық мөлшерлемелерге байланысты тәуекелге, кредит тәуекеліне, валюта тәуекеліне және өтімділік тәуекеліне ұшырауы мүмкін.

Пайыздық мөлшерлемелермен байланысты тәуекел

Сыйақы мөлшерлемелерімен байланысты тәуекел нарықтағы сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеруі нәтижесінде қаржы құралы құнының құбылу тәуекелін білдіреді.

Қордың сыйақы мөлшерлемелеріне байланысты тәуекелге ұшырауы негізінен құбылмалы пайыз мөлшерлемесімен Қор алған қарызға жатқызылады (*14-ескертпе*).

Мына кестеде Қордың салық салынғанға дейінгі пайдасының пайыздық мөлшерлемелердегі ықтимал өзгерістерге сезімталдығы берілген, бұл ретте барлық басқа параметрлер тұрақты шамалармен алынды. Қор капиталына әсері жоқ.

<i>Миллион теңгемен</i>	Базистік тармақтардағы ұлғаю/ азаю	Салық салынғанға дейін пайдаға әсері
2020 жыл		
АҚШ доллары	+1	(2.525)
	-0,25	631
Ресей рублі	+1	(753)
	-0,25	188
2019 жыл		
АҚШ доллары	+0,2	(457)
	-0,2	457

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**26. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)****Кредиттік тәуекел**

Қордың қаржы құралдарымен болған шарттардың талаптарын контрагенттердің орындамауы нәтижесінде пайда болған кредиттік тәуекел, әдетте контрагенттер міндеттемелерінің шамасы осы контрагенттердің алдындағы Қордың міндеттемелерінен асып кеткен жағдайлар болған кезде сомалармен шектеледі.

Қордың саясаты кредитке қабілетті контрагенттердің бірқатарымен қаржы құралдарымен операциялар жасауды көздейді. Кредиттік тәуекелге бейімділіктің ең жоғарғы шамасы әрбір қаржы активінің баланстық құнына тең. Қор өзінің ең жоғары тәуекел шамасы есепті күні көрсетілген құнсыздануға арналған резервтерді шегере отырып берілген қарыздардың (7-ескертпе), кредиттік мекемелердегі қаражаттың (8-ескертпе), өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтерінің (9-ескертпе), өзге де активтердің (10, 11-ескертпелер) сомасында және ақша қаражаты мен оның баламаларында (12-ескертпе) көрсетіледі деп санайды. Шығарылған қаржылық кепілдік үшін кредиттік тәуекелдің ең жоғары деңгейі осы Ескертпенің «Өтімділік тәуекелі» бөлімінде көрсетілгендей кепілдік берілген қарыз шартының атаулы құнына тең.

Кредиттік тәуекелдің жинақталуы оларға қатысты экономикалық жағдайлардың немесе өзге де жағдайлардың өзгеруі олардың өз міндеттемелерін орындау қабілетіне бірдей әсер етеді деп күтуге негіз бар бір қарыз алушының немесе қызмет шарттарымен қарыз алушылар тобы берешегінің бірнеше сомасы болған кезде туындауы мүмкін.

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі Қордың өзінің қаржылық міндеттемелерін орындау үшін қаражат тарту кезіндегі қиындықтарға ұшырау мүмкіндігіне байланысты. Өтімділік тәуекелі қаржы активін оның әділ құнына жақын болатын құн бойынша шұғыл түрде сата алмауының нәтижесінде туындауы мүмкін.

Өтімділікке қойылатын талаптар тұрақты түрде бақыланып отырады және Қор басшылығы міндеттемелердің пайда болуына қарай оларды орындау үшін жеткілікті көлемде қаражаттың болуын қадағалап отырады.

Мына кестеде 2020 және 2019 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша осы міндеттемелерді өтеу мерзімдері бөлінісінде Қордың қаржылық міндеттемелері бойынша дисконтталмаған шарттық төлемдер туралы ақпарат берілген.

<i>Миллион теңгемен</i>	1 айға дейін	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 1 жылға дейін	1-ден 5 жылға дейін	>5 жыл	Жиыны
2020 жылғы 31 желтоқсанға						
Қарыздар	205	1.595	141.007	781.294	279.652	1.203.753
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	13	24	43.343	92.154	2.007.592	2.143.126
Қаржылық кепілдіктер	11.582	–	12.581	158.445	552.962	735.570
Өзге де міндеттемелер	–	19.382	26.300	9.913	–	55.595
Жиыны	11.800	21.001	223.231	1.041.807	2.840.206	4.138.044

<i>Миллион теңгемен</i>	1 айға дейін	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 1 жылға дейін	1-ден 5 жылға дейін	>5 жыл	Жиыны
2019 жылғы 31 желтоқсанда						
Қарыздар	–	96.424	91.097	749.552	270.011	1.207.084
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	331	377	23.165	136.667	2.118.816	2.279.356
Қаржылық кепілдіктер	7.674	606	11.127	258.421	246.844	524.672
Өзге де міндеттемелер	–	3.523	5.112	3.812	–	12.447
Жиыны	8.005	100.930	130.501	1.148.452	2.635.671	4.023.559

Валюталық тәуекел

Шетел валютасындағы банктердегі ағымдағы шоттардан басқа, Қор шетелдік валютада ұзақ мерзімді кредиттер мен қарыздардың қомақты сомасын тартады әрі береді, сондықтан да валюталық тәуекелге ұшырауы ықтимал.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**26. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)****Валюталық тәуекел (жалғасы)**

Келесі кестеде Қордың табыс салығы есепке алынғанға дейінгі пайдасының/(шығынының) (ақша активтері мен міндеттемелердің әділ құнындағы ықтимал өзгерістер салдарынан) барлық өзге де параметрлердің өзгермеуі талабымен шетел валюталарын айырбас бағамдарындағы ықтимал өзгерістерге сезімталдығы көрсетілген. Қор капиталына әсері жоқ.

<i>Миллион теңгемен</i>	Айырбас бағамдарындағы ұлғаю / (кему)	Табыс салығы есепке алынғанға дейінгі шығынға/пайдаға әсері
2020 жыл		
Еуро	14% (11%)	(4) 3
АҚШ доллары	14% (11%)	12.124 (9.526)
Ресей рублі	15% (15%)	(11.293) 11.293
2019 жыл		
Еуро	12% (9%)	(7) 5
АҚШ доллары	12% (9%)	11.825 (8.869)

Капиталды басқару

Мүдделі тараптардың үздіксіз қызметі мен олар үшін пайданы көбейту мақсатында капиталдың жеткілікті болуының қалыпты деңгейі мен тұрақты кредитті төлей алу қабілетін қамтамасыз ету капиталды басқарудың негізгі мақсаты болып табылады. Қор капиталды басқарады және экономикалық жағдайлардағы өзгерістерді ескере отырып, оның құрылымы мен көлеміне өзгерістер енгізеді. Капиталдың оңтайлы құрылымын ұстау үшін Қор акциялар шығаруы және қарыз қаражатын тартуы мүмкін.

Қорда капиталды басқару қызметті одан кейін қаржыландыру үшін ақша ресурстарын оңтайлы тиімді талаптар негізінде тарту, сондай-ақ Қор алдында тұрған стратегиялық міндеттерді шешу үшін инвестициялау арқылы жүзеге асырылады. Капиталды басқару процесіне капитал нарығындағы ағымдағы талаптарға, қарыз капиталы мен капиталдың әр класымен байланысты тәуекелдердің құнына үнемі мониторинг жасау жатады.

Қор капиталына қатысты Басшылық шекті коэффициентті белгіледі – қарыз капиталының меншікті капиталға ара қатынасы, оның мәні 4:1 пропорциясынан аспауы тиіс. Бұл шекті коэффициент есепті кезең ішінде және есепті күндегі жағдай бойынша бұзылмады. Қордың Борышты басқару жөніндегі саясатына сәйкес қарыз қаражатының құнына қарыздарды тарту, борыштық бағалы қағаздарды шығару, қаржылық жалдау, туынды қаржы құралдарын сатып алу не сату және ұзақ мерзімді активтерді ХКЕС-ке сәйкес сатып алғаны үшін төлемдер бойынша мерзімді ұзарту нәтижесінде туындаған міндеттемелердің әділ құнының сомалары, сондай-ақ заңды тұлғалардың міндеттемелері бойынша кепілдік берілген негізгі борыштың атаулы сомалары жатады.

Кестеде 31 желтоқсандағы қарыз капиталының меншікті капиталға ара қатынасының мәні көрсетілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жыл	2019 жыл
Жарғылық капитал	5.258.657	5.229.112
Резервтер	(1.472)	(1.472)
Жинақталған пайда	519.489	501.281
Капитал жиыны	5.776.674	5.728.921
Қарыз қаражаты мен қаржылық кепілдіктердің жиыны	2.369.123	2.024.175
Активтердің жиыны	7.470.291	7.289.744
Меншікті капиталға қарыз капиталының қатынасы	0,41	0,35

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**26. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)****Әділ құнды бағалау көздерінің иерархиясы**

Қор бағалау модельдері бөлінісінде қаржы құралдарының әділ құнын белгілеу және ол туралы ақпаратты ашып көрсету үшін мына иерархияны пайдаланады:

- 1-деңгей: бірдей активтер немесе міндеттемелер бойынша белсенді нарыққа арналған бағалар (ешқандай да түзетулерсіз).
- 2-деңгей: барлық шығыс деректері көрсетілетін әділ құнына айтарлықтай әсер ететін өзге де әдістер нарықта тікелей немесе жанама байқалады.
- 3-деңгей: бақыланатын нарықтық ақпаратқа негізделмейтін әділ құнды көрсетуге біршама әсер ететін бастапқы деректерде қолданылатын әдістер.

Бұдан әрі жеке бухгалтерлік баланста әділ құны бойынша көрсетілетін Қордың барлық қаржы құралдарының ағымдағы (баланстық) құны мен әділ құнының санаттары бойынша салыстыру берілген :

<i>Миллион теңгемен</i>	2020 жылғы			
	31 желтоқсан	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей
Әділ құны бойынша ескерілетін активтер				
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық инвестициялар (9-ескертпе)	1.373	1.373	-	-

<i>Миллион теңгемен</i>	31 желтоқсан			
	2019 жыл	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей
Әділ құны бойынша ескерілетін активтер				
Өзге де жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық инвестициялар (9-ескертпе)	1.213	1.213	-	-

Қаржы құралдарының әділ құны

2020 және 2019 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың қаржы құралдарының баланстық құны төменде берілген қаржы құралдарын қоспағанда, олардың әділ құнына негіздемелі түрде жақындау болып табылады:

<i>Миллион теңгемен</i>	Баланстық құн	Әділ құн	2020 жыл		
			Пайдалана отырып әділ құнды бағалау		
			Белсенді нарықтағы баға белгілеулері (1-деңгей)	Айтарлықтай бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Айтарлықтай бақыланбайтын бастапқы деректер (3-деңгей)
Қаржы активтері					
Кредиттік мекемелердегі қаражат (8-ескертпе)	435.694	417.961	-	417.961	-
Тіркелген сыйақы мөлшерлемесі бар қарыздар (7-ескертпе)	734.521	674.432	-	674.432	-
Қаржылық міндеттемелер					
Тіркелген сыйақы мөлшерлемесі бар алынған қарыздар/шығарылған облигациялар (14-ескертпе)	999.666	986.055	-	986.055	-
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары (15-ескертпе)	593.221	416.016	-	416.016	-
Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер (17-ескертпе)	43.427	33.105	-	33.105	-
Өзге де міндеттемелер	54.027	54.027	-	-	54.027

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**26. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)****Қаржы құралдарының әділ құны (жалғасы)**

Миллион теңгемен	Баланстық құн	Әділ құн	2019 жыл		
			Пайдалана отырып әділ құнды бағалау		
			Белсенді нарықтағы баға белгілеулері (1-деңгей)	Айтарлықтай бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Айтарлықтай бақыланбайтын бастапқы деректер (3-деңгей)
Қаржы активтері					
Кредиттік мекемелердегі қаражат (8-ескертпе)	380.308	354.748	–	354.748	–
Тіркелген сыйақы мөлшерлемесі бар қарыздар (7-ескертпе)	742.770	708.999	–	708.999	–
Қаржылық міндеттемелер					
Тіркелген сыйақы мөлшерлемесі бар алынған қарыздар/шығарылған облигациялар (14-ескертпе)	887.396	865.343	–	865.343	–
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары (15-ескертпе)	627.560	548.717	–	548.717	–
Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер (17-ескертпе)	31.214	19.986	–	19.986	–
Өзге де міндеттемелер	11.990	10.134	–	–	10.134

Қаржылық қызметпен негізделген міндеттемелердегі өзгеріс

Миллион теңгемен	2020 жыл					
	2020 жылғы 1 қаңтар	Ақша ағындары	Валюта бағамдарының өзгеруі	2020 жылы есептелгені	Өзгелері	2020 жылғы 31 желтоқсан
Өзге де міндеттемелер	11.930	(50.844)	157	92.080	704	54.027
Дивидендтерді төлеу бойынша берешек	–	(120.000)	–	120.000	–	–
Үкімет қарыздары	417.309	(88.804)	–	–	43.288	371.793
Алынған қарыздар	248.518	90.639	24.658	–	–	363.815
Өзге де облигациялар	149.994	(74.994)	–	–	–	75.000
Қаржылық қызмет бойынша міндеттемелер жиыны	827.751	(244.003)	24.815	212.080	43.992	864.635

Миллион теңгемен	2019 жыл					
	2019 жылғы 1 қаңтар	Ақша ағындары	Валюта бағамдарының өзгеруі	2019 жылы есептелгені	Өзгелері	2019 жылғы 31 желтоқсан
Өзге де міндеттемелер	31.796	(94.129)	1.045	72.353	865	11.930
Дивидендтерді төлеу берешегі	–	(63.750)	–	63.750	–	–
Үкімет қарыздары	436.543	(53.662)	–	–	34.428	417.309
Алынған қарыздар	250.930	(1.446)	(966)	–	–	248.518
Өзге де облигациялар	149.994	–	–	–	–	149.994
Қаржылық қызмет бойынша міндеттемелер жиыны	869.263	(212.987)	79	136.103	35.293	827.751

27. СЕГМЕНТТІ ЕСЕПТІЛІК

Қордың бизнес-операциялары Қазақстан Республикасында жасалады және Қор тобына кіретін ұйымдардың ұзақ мерзімді құнын ұлғайтуға және Қор тобына кіретін активтерді тиімді басқаруға жұмылдырылған. Қор 8 ХҚЕС-ке (IFRS) сәйкес бір есепті сегментке ғана ие деп есептейді. Сегментті бағалау пайданың немесе шығынның негізінде бағаланады және ХҚЕС-ке сәйкес дайындалған қаржылық есептілікте пайдаға немесе шығынға сәйкес өлшенеді.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**28. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР****Салық салу**

Қазақстандық салық заңдары мен нормативтік-құқықтық актілер үздіксіз өзгерістер мен түрлі түсіндірмелердің нысаны болып табылады. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдарының арасындағы пікірлерде болатын келіспеушіліктер сирек емес, оған қоса ХКЕС бойынша қаржылық есептілікте кірістерді, шығыстарды және өзге де баптарды мойындау тәсілдері. Қазіргі кезде қолданылып отырған, Қазақстанда қолданылатын заңдардың негізінде анықталған құқық бұзушылықтар үшін қарастырылған айыппұлдар мен өсімақылар жүйесі аса қатаң болып отыр. Қазақстандық салық салу жүйесінің екіұштылығына орай салықтардың, айыппұл санкциялары мен өсімпұлдардың нақты сомасы, егер олар болса, қазіргі уақытқа дейін шығыстарға жатқызылған және 2020 жылдың 31 желтоқсанына есептелген сомадан асып кетуі мүмкін.

Басшылық 2020 жылғы 31 желтоқсанда қолданылатын заңнаманы түсіндіруі сәйкес болады және резервтер осы жеке қаржылық есептілікте есептелген немесе ашылып көрсетілген жағдайлардан басқа, Қордың салықтар жөніндегі ұстанымы расталатын ықтималдық бар деп санайды.

Сот талқылаулары

Қорға тиесілі Kashagan B.V. акцияларының қамауға алынуына орай Қор шағымы бойынша Стати мырзаға және онымен байланысты тараптарға қарсы басталған сот ісі

2017 жылғы 14 қыркүйекте Амстердам қ. соты шешімінің негізінде Қордың оған тиесілі құны 5,2 миллиард АҚШ доллары болатын КМГ Қашаған Б.В. акцияларының 50% қатысты құқықтарына бұл акцияларға билік ету бөлігінде шектеу (бұдан әрі – «шектеу») салынды.

Аталған шектеу Стокгольмның Сауда Палатасының Арбитраждық Институтының жанында Арбитраждық трибунал 2013 жылы шығарған Қазақстан Республикасына қарсы Анатолий Статидің, Габриэль Статидің, Ascom Group SA және Terra Raf Trans Trading Ltd. Ісі бойынша арбитраждық шешімнің Нидерландтарда танылуы және орындалуы бойынша шағымды қамтамасыз ету шеңберінде салынды.

2020 жылғы 14 шілдеде Амстердам қаласының Апелляциялық соты Нидерландтардың аумағында Қазақстан Республикасына қарсы 2013 жылы шыққан арбитраждық шешімді мойындау туралы шешімді қабылдады, сот Қорға қатысты арбитраждық шешімнің орындалуы туралы Статидің талабын қабылдамады.

2020 жылғы 18 желтоқсанда Жоғарғы сот Амстердам қ. Апелляциялық сотының 2019 жылғы 7 мамырдағы тыйым салуды сақтау туралы шешімінің күшін жойды.

2021 жылғы 17 наурызда Негізгі процесс бойынша тыңдаулар өтті. 2021 жылғы 28 сәуірде соттың Негізгі процесс бойынша істі одан әрі қарау туралы шешімі күтілуде.

Қазіргі уақытта Қор өз мүдделерін белгіленген тәртіппен қорғау бойынша барлық қажетті шараларды қолға алады және өз құқықтарын қорғауын жалғастырады.

Дағдарысқа қарсы қаражатты қайта пайдалану бойынша міндеттемелер

Қордың 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша игеру міндеттемелеріне 3.241 миллион теңге мөлшерінде «Нұрлы жер» бағдарламасын (бұрынғы – «Қолжетімді баспана – 2020» бағдарламасы») қаржыландыру бойынша Қордың міндеттемелері және 63.110 миллион теңге мөлшерінде инвестициялық жобаларды қаржыландыру міндеттемелері кіреді, оның ішінде:

- 61.409 миллион теңгеден артық емес мөлшерінде Атырау облысында «Интеграцияланған газ-химия кешенін салу. Бірінші фаза» инвестициялық жобасының іске асырылуын қаржыландыру;
- 201 миллион теңге мөлшерінде «Тараз химиялық паркі» арнайы экономикалық аймақты құру» жобасын қаржыландыру;
- «Qazaq Air» АҚ-ның 1.500 миллион теңге мөлшерінде үш жалға алынатын әуе кемесін сатып алуын қаржыландыру.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

29. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

Берілген қарыздар

2021 жылғы 26 қаңтарда Қор «Полимер продакшн» ЖШС-ға қарызды одан әрі беру мақсатында БХК-ға 711 миллион теңге мөлшерінде қосымша транш берді.

2021 жылғы 28 қаңтарда Қор «Qazaq Air» АҚ-ға айналым капиталын қаржыландыру мақсатында 942 миллион теңге мөлшерінде қарыз берді, оған қоса операциялық жалдауды қамтамасыз ету және әуе кемелерін инженерлік-техникалық сүйемелдеуді қолдау, әуе сақтандыруы және ұшатын персоналды жалдау бойынша шығыстарды төлеу.

2021 жылғы 4 ақпанда Қор «Qazaq Air» АҚ-ға үш жалға алынатын әуе кемесін сатып алуды қаржыландыру мақсатында 147 миллион теңге мөлшерінде қарыз берді.

Еншілес ұйымдарға салынған инвестициялардағы өзгерістер

2021 жылғы 4 наурызда Қор 7.050 миллион теңге мөлшеріндегі ақша қаражатымен БХК-нің жарғылық капиталына жарнаны жүзеге асырды.

Алынған қарыздар

2021 жылғы 2 ақпанда және 15 наурызда Қор бір кредит желісінің шеңберінде «Сбербанк» АҚ-дан 4 миллиард ресей рублі мөлшеріндегі (мәміле күніндегі бағам бойынша баламасы 22.600 миллион теңге) қарыздар бойынша екі транш алды.

Акционерге өзге де бөлу

2021 жылғы 23 ақпанда Акционер өкімінің негізінде, Қор медициналық мақсаттағы әлеуметтік объектілердің құрылысын қаржыландыру мақсатында 18.000 миллион теңге мөлшерінде алғашқы траншты жүзеге асырды.